

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Klaipėdos krašto seimelio rinkimai įvyksta rugsėjo 29-tą. Kiekvienai rinkimui parodo sistematišką lietuvių stiprėjimą. Tas ir įvaro vokiečiams nerimą ir pyktį. Reik pasakyti, kad Klaipėdos kraštas nuo amžių yra lietuvių gyvenamas, tik per penkis šimtus metų okupacijos vokiečiai suspėjo daugelį lietuvių nutautinti.

Associated Press pranešimu, Klaipėdoj stovi visas Lietuvos kariuomenės regimentas, o antaras irgi randasi netoli Vokietijos sienos.

Galų gale leit. Vaitkus su Lituania Antrąja skrido į Lietuvą. Nors nedaskrido, bet Atlantiką vis vien nugalėjo. Gaila, kad taip ilgai rengtas skridimas suvėlintas į tokį laiką, kada orai pasidarė nepatogūs ir pavojingi skridimui.

Spalių 9-ta čia pat. Kai kurios kolonijos jau ruošiasi Vilniaus gedulą tinkamai minėti ir priminti pasauliui, kad lietuviai nenurims iki jiems padaryta skriauda nebus atitaisyta. Taigi parodykim, kad mes esam susipratę ir kad Vilnius yra mūsų tautai brangiausias dalykas.

Nežiūrint įvairių skirtumų, Klaipėdos klausime Anglija, Prancūzija ir Italija kol kas susigieda. Tačiau kai kurie italų politikai užima kiek griežtesnę liniją. Jie linksta, kad Klaipėda būtų atiduota Lietuvai be jokių rezervų. Iki ten Lietuva neturės visiškai laisvų rankų, tol vokiečiai nesiliaus drumst ramybę, sąmokslininkauti, kad kraštą prijungti vėl prie Vokietijos.

Rugsėjo 23-čią, 6 valandą ryto, Baltimore, Md., užsibaigė Amerikos lenkų tautinio susivienymo (zwionsko) keturmetinis seimas. Tas jų seimas buvo nepaprastai trukmingas. Paskutinė sesija, kuri turėjo išrinkti susivienymo viršininkus, be pertraukų tęsėsi 35 valandas. Didžiausia kova ėjo tarp buvusio ir naujai išrinkto pirmininko Jan Romaszkievich šalininkų ir opozicijos, kuri stengėsi išrinkti pirmininku advokatą Charles Rozmarek iš Kingston, Pa. Nors Romaszkievich savo vietą atlaikė, bet į valdybą įėjo dauguma jo priešių.

Tvarkai prižiūrėti buvo pakviesta policija, vis dėlto peščių būta.

Lenkų tautinis susivienymas turi apie du šimtus tūkstančių narių.

Rugpjūčio 30 d., pas Respublikos Prezidentą A. Smetoną vykusi šių dienų įvykių reikalų delegacija — dr. Grinius, dr. Bistras ir adv. Skipitis — buvo nukreipta į p. Ministerį Pirmininką, kuris ją ir priėmė. Pasikalbėjimas su p. Ministeriu Pirmininku užtruko dvi ir pusę valandos.

Delegatai savo pareiškimus raštu persiuntė ir p. Respublikos Prezidentui.

Da visokių žmonių yra pasaulio. Yra ne tik paskirų (pavienių) asmenų, bet grupių ir tautelių, kurių nepasiekė krikščionių mokslo šviesa nei aukštesnės kultūros spinduliai.

Paimkim kad ir Afrikos laukinę tautelę bušmenus, gyvenančius Bechuanaland. Toje tautelėje paprastas reikiškas, kad tėvai užmušinėja savo vaikus, palaidoja gyvus žemėn, išmeta gyvus plėšrių liūtų maistui. Vaikų žudymo priežastys dažniausia būna šios: bloga sveikata, stoka maisto, nesantaika šeimynoje. Dažnai su mirusia motina laidojami gyvi vaikai dėl to, kad nėra kam jais tinkamai rūpintis ir prižiūrėti.

Tamsi ir žiauri yra hotentotų tauta, vienok jie savo vaikus taip nežudo.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 39

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 26, 1935

VOL.-METAI XIX

KAIP KLAIPĖDOS KRAŠTAS RUOŠIASI SEIMELIO RINKIMAMS

Kaip jau žinoma, paskutinysis Klaipėdos krašto seimelis buvo paleistas gegužės mėnesį. Jis savo dienas baigė tylomis, niekieno negailimas ir geru žodžiu neminimas. Tai atsitiko dėl to, kad paskutinis Klaipėdos krašto seimelis neužsiėmė naudingais darbais, bet gubernatoriui ir direktoriui visados darydavo kliūtis, jeigu matydavo, kad jų darbai kraštui yra naudingi. Suprantama, kad tokia krašto atstovybė jokios pagarbos negalėjo susilaukti.

Klaipėdos kraštas be seimelio būti negali. Juk krašto statute aiškiai nurodyta, kad seimelis yra būtina autonominė įstaiga. Vadovaudamasis tuo statutu, gubernatorius paskelbė naujus seimelio rinkimus, kurie įvyks rugsėjo 29 dieną.

UŽSIENIO LIETUVIŲ ATISISVEIKINIMO VAKARAS KAUNE

Po pirmojo pasaulio lietuvių kongreso, daris užsienio lietuvių atstovų dalis ilgiam laikui liko Lietuvoje. Jie plačiai susipažino su kultūrinio, dvasinio ir ūkiško gyvenimu, Lietuvos didele pažanga ir kitomis gyvenimo sritimis. Tačiau ir jiems atėjo laikas vyksti atgal į savo gyvenamas vietas prie tiesioginių darbų. Palikdami taip brangią tėvų žemę, užsienio lietuviai rugsėjo 3 dieną Kauno valstybiniame radiofone suruošė gražų atsisveikinimo vakarą.

Įžanginį žodį į visus Lietuvos radio klausytojus pasakė Draugijos užsienio lietuviams remti pirmininkas adv. Rap. Skipitis, kuris pažymėjo užsienio lietuvių karštą tėvynės meilę ir didelę troškimą visokios laimės Lietuvai — gimtajam kraštui.

Kalbėdamas LRKSA Prezidentas ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis pabrėžė, kad Amerikos lietuviai visuomet įtemptu dėmesiu seka įvykius Lietuvoje ir jautriai pergyvena visus Lietuvos laimėjimus ir pasiekimus. Amerikiečiai uolūs Vilniaus vadavimo fronte. Iygiai, kaip buvo uolūs kuriant Lietuvos nepriklausomybę.

PRANCŪZŲ SPAUDA APIE VOKIEČIŲ AGENTUS LIETUVOJE

Paryžius.—Journal des Débats idėjo savo Rygos korespondento pranešimą apie vokiečių nacionalistų išvystytą propagandą ryšiu su besiantinančiais Klaipėdos krašto seimelio rinkimais. Tame pranešime rašoma, kad priešrinkiminė vokiečių kova įgijusi keistą pobūdį. Hitlerininkų agitatoriai skleidžia gandus, kad lietuvių ūkininkų padėtis esanti

SENATORIUS LEWIS SUSIRGO

Maskva. — Pereitą sekmadienį, rugsėjo 21-ą, čia sunkiai susirgo plaučių uždegimu U. S. senatorius James Hamilton Lewis iš Illinois valstijos. Senatorius i Maskvą atvažiavo rugsėjo 14-tą ir tuoj apsirgo gripu.

Naujo seimelio rinkimų reikalau jau gana daug padaryta. Direktoriui visą kraštą paskirstė į 75 rinkimų apylinkes. Yra sudaryta ir vyriausia rinkimų komisija. Tarp partijų, grupių ir atskirų piliečių, norinčių būti išrinktais į seimelį, šiuo metu eina pasitarimai. Lietuviškos organizacijos — visuomenės sąjoga, Laikinių centrų ir darbininkų organizacija — eina į rinkimą, žadėdamos gyventojų tarpe žadinti valstybinės atsakomybės jausmą, pagarbą asmenims, kuriems tikrai rūpi krašto gerovė, be to, lietuviškos organizacijos ieškos būdų bei priemonių krašto ūkiškai būklei pagerinti.

Rugsėjo pabaigoje pamatysime, ką naujo duos artėjantieji Klaipėdos krašto seimelio rinkimai.

TSB

Jie bus tol aktyvūs, kol trispalvė vėliava suplevėsuos Gedimino kalne. Vykstantiems į kongresą buvo labai įdomu pamatyti ir patirti, kaip Lietuva gyvena, nes tų žinių laukia šimtai tūkstančių lietuvių. Parvykdami iš Lietuvos, tų malonių žinių parvešime. Be to, ir kongresas turi nemažai laimėjimų, kurie tik pradžiugins užsienio lietuvius, nes visi kongreso dalyviai nedvejodami pasisakė už tautos vienybę.

Toliau kalbėjo p. Bijauskienė, adv. J. Grišius, adv. J. Savickas, mokytojas Nalivaika, redakt. St. Vancevičius, vyė O. Šimkevičiūtė, red. Karpus-Karpavičius.

Po šių kalbų, radiofone buvo suruošta ir menišką dalis, kurioje dalyvavo dainininkė B. Drangelienė-Dargys, pianistė Aldona Briedytė ir smuikininkas V. Greičius. Menininkai buvo gausiai apdovanoti gėlėmis.

Baigdamas vakarą, adv. Rap. Skipitis palinkėjo užjūrių broliams laimingos kelionės ir pasiekimo, vykdamo pirmojo pasaulio lietuvių kongreso nutarimus. Atsisveikinimo vakaras užbaigtas Lietuvos himnu.

pablogėjusi dėl Lietuvos įtemptų santykių su Vokietija. Tai padėčiai pataisyti esąs tik vienas kelias — tai balsuoti už nacionalistų kandidatą į Klaipėdos seimelį. Toliau pranešime nurodoma, kad vokiečių agentai stengiasi sukelti Lietuvoje vokiečių nepasitenkinimą valdžia, manydami, kad ūkininkų brudėjimas susilpnins Lietuvos vyriausybės padėtį. (E.)

Philadelphia, Pa. — Rugsėjo 20-tą mirė generolas William Wallace Atterbury, 70 metų, buvęs Pensylvanija geležinkelio viršininkas.

Munich, Vokietija. — Rugsėjo 22-ą netoli Chiem ežero nukrito ir sudėgė orlaivis. Šeši aficeriai mirtinai sudėgė.

PINIGAI—GALVA—ŽUDŽIAI

Užmušė savo brolių, du dėdes ir pats nusižudė

Newark, N. J. — Rugsėjo 18-tą policijos departamentas gavo telefonu tokį pranešimą: "Aš tik ką užmušiau tris vyrus."

Policija skubiai nupyskėjo prie 938 South 20th St. apartamento, kur atrado ne trijų, bet keturių asmenų lavonus: Orlando Levan 60 metų, jo brolio Benjamin 55 m., gimniečio John S. Geary 35 m. ir Charles Russell Geary 43 m.

Autoritetai netrukus tragediją išaiškino. Trys savaitės atgal, lankydamas savo gimines, gyvenančius Easton, Pa., netikėtai mirė Mrs. Kate Levan, Orlando Levan žmona. Ji paliko bankuose apie \$30,000. Giminės susirinko apsarstyt palikto turto reikalus. Svarstė, ginčinosi ir matyt, negalėjo susitarti. Autoritetai mano, kad Charles Geary apleidęs "posėdį" nuėjo pas savo našiną, pasiėmė šautuvą užtaisytą šešiom kulkom. Savo brolių ir abu dėdes užkamandavo išsirikiuoti į eilę. Apsidirbęs su visais, jis pasigamino kavos ir pašaukė policiją. Kol policija pribuvo, jis atsisėdė ant kaučės, koja paspaudė šautuvo gaiduką ir paleido šūvį tiesiog sau per širdį.

TEVAI ŽUVO, O SŪNELIS LIKO GYVAS

Lethbridge, Alta. — Rugsėjo 19-tą prie kelio atrado sudužusį automobilį ir Mr. ir Mrs. Thomas Long of Macleod lavonus. Automobiliaus griuvėsiuose taip pat atrado pusgyvį Long'ų vienu metų amžiaus sūnelį. Vaikutis išliko gyvas, bet dėl keturių dienų alkio ir naktų šalčio jis buvo nustojęs sąmonės.

Long'ai namus apėjo pereitą sekmadienį ir dingo.

ŽIAURUS PASIKĖSINIMAS

Rugpjūčio mėn. 30 d. naktį, į Panevėžio miesto gyventojos Karolinos Švainauskaitės namus, Alsgirdo g-vė 5, pro langą įlindo pil. Jonas Kalačovas, gyvenęs Agramonijos g-vė 3, ir peiliu smarkiai subadė Karoliną Švainauskaitę, Julę Švainauskaitę-Navickienę ir Švainauskaitę Viktoriją. Padarę tą žiaurą darbą, Kalačovas pabėgo.

Apie 21 val. nakties, Pušaloto gatvėje, pritykojęs grįžtantį Navicką Aleksą (Julės Švainauskaitės vyrą) taip pat peiliu subadė, o pats parbėgo į namus ir išgėrė mėlynyno akmenėlio.

Kalačovas, nuvežtas į apskrities savivaldybės ligoninę, greit mirė. Švainauskų šeimos nariams ir Navickui mirties pavojus negresia. Pasikėsimo priežastis dar neišaiškinta, bet manoma, kad būta keršto.

Toronto, Kanada. — Rugsėjo 20-tą autoritetai paliausavo lakūnus William Joseph Mulqueene ir Irwin Davis, kuriuodu prisipažino, kad apsigynimo sumetimais ore užmušė beisbolininką Leonard Koenecke.

Andrews, N. C. — Rugsėjo 22-ą automobiliiu išėjus iš kelio ir nusivertus 500 pėdų pakalnėn, žuvo penki asmenys.

LEITENANTAS FELIKSAS VAITKUS SU LITUANICA ANTRAJA NUSILEIDO AIRIJOJ

Orlaivis Atsitrenkė į Medį, Gerokai Susigadino, Bet Lakūnas Išliko Sveikas

New York. — Pereitą šeštadienį, rugsėjo 21-ą, leitenantas Feliksas Vaitkus iš Floyd Bennett aikštės Lituania Antrąja pasikėlė ilgai rengtai, ilgai lauktai transatlantinei kelionei iš New Yorko į Kauną.

5:45 ryto (EST), atsiveikings jauną žmoną, Lietuvos konsului Petrui Daužvardžiui palinkėjęs geriausios kloties, leit. Vaitkus laimingai pasikėlė planuotai 4500 mylių kelionei į Lietuvą. Jo orlaivio įtalpa sudarė tūkstančiai laisvų įduotų pervežimui Lietuvoje, jis taip pat vežė vainikus įduotus chicagičių lietuvių uždėjimui ant Dariaus-Girėno kapo Kaune. Savo maistui Vaitkus buvo pasiėmęs penkis kumpio ir kiaušinių sendvičius, kvortą kavos, kvortą limonado, du galionu vandens ir vaisių.

Orlaivis buvo aprūpintas 700 galionų gazolino ir 38 galionais aliejaus. Manyta, kad tiek kuro užteks visai kelionei iki Kauno.

Visą šeštadienį tikslesnių žinių apie jo skridimą virš Atlantiko nei spauda nei radio nepadavė. Tik sekmadienio rytą padėjo pranešė, kad 10 val. ryto (4 A. M. EST) jis nusileidęs su orlaiviu Airioj, Mayo apskrity, netoli Ballinrobe.

Vaitkus papasakojo, kad jo skridimas buvo sunkus ir pavojingas. Galų gale jis įskrido į

tirštų miglų zoną. Mėginsys surast Baldonel aerodromą netoli Dublino, po to ieškojęs Ballinrobe Drome aerodromo, bet negalėjęs surasti. Vaitkus sako — jis apsidžiaugė, kai pamatė žemę, nes buvo labai pavargęs ir jo gazolino ištekliai buvo gerokai išsisėmę.

Nusileidžiant jo orlaivis smarkiai atsitrenkė į medį, mašina gerokai apsidaužė, bet Vaitkus išliko gyvas ir sveikas. Vietos gyventojai, išgirdę orlaivio trenksmą, bėgo žiūrėt, kas atsitiko. Jie manė, kad Vaitkus mirtinai nustebo, kai pamatė, kad jis gyvas. Jie tuoj nugabeno Vaitkų į Ballinrobe viešbutį pasilsėti. Jo orlaivį nugabeno į Dubliną pataisymui.

Lady Heath, Anglijos lakūnė, skubinosi Vaitkui į pagalbą, kad jį paimti į Dubliną, bet nusileidžiant jos orlaivis irgi sugedo. Po to iš Dublino pasiuntė kitą orlaivį, kad juodu abudu atvežtų į Dubliną.

Vaitkus ore viso išbuvo 18 valandų. Jis pareiškė norą pataisytu orlaiviu vistiek nuskristi į Kauną.

Leit. Vaitkus yra 28 metų amžiaus. Gimęs Chicagoj. 1930 m. jis užbaigė Kelly Field aviacijos mokyklą. Jis yra Armijos Rezervo Korpuso nariu.

SKURDAS IR LIGOS KETURI UŽMUŠTI, VILNIAUS KRAŠTE SEPTYNI SUŽEISTI

Hillsboro, Ill. — Rugsėjo 20-tą Chicago and Eastern Illinois keleivinis traukinis susitrenkė su motoriniu karu.

Žuvo inžinieris Edw. Edlemesser 55 m., pečkūrys Dan McDaugal, foremanas Henry Smith 45 m. ir Mrs. E. Dammann. Septyni kiti asmenys sužeisti, iš kurių trys randasi kritiškoj padėty.

Priede to, 14 greitųjų (lenktynių) arklų užmušė arba taip sužeidė, kad juos turėjo vistiek pribaginti.

FILIPINIEČIAI IŠSIRINKO PIRMĄ PREZIDENTĄ

Manila, Filipinai. — Rugsėjo 18-tą Filipinų salų gyventojai Manuel Quezon išsirinko pirmu savo prezidentu. Jo iškilminga inauguracija įvyks šių metų lapkričio 15-tą. Už dešimt metų Amerikos Jungtinės Valstybės suteiks Filipinams pilną nepriklausomybę.

ISIDĖMĖTINI VOKIEČIŲ PAREIKSIMAI

Erlynas. — Leipziger Neueste Nachrichten, idėjęs vokiečių agentūros pranešimą apie ūkininkų neramumus Lietuvoje, pastebi, kad tie neramumai turį įrodyti signatarinėms valstybėms, jog neprasminga ir neteisinga būtų tvarką ir taiką mylinčius klaidiečius patikėti riaušiniškams lietuviams.

Panašiai siekia išnaudoti ūkininkų neramumus rinkimų progandai ir kiti vokiečių laikraščiai. (E.)

Stockholm, Švedija. — Socialio patarnavimo ministerio pranešimu, Švedijoj šiuo laiku randasi 43,000 bedarbių iš kurių 30,000 turi viešus darbus. Tokiu būdu tikrų bedarbių visoj šaly esama tik apie 13,000. Metai atgal Švedija turėjo apie šimtą tūkstančių bedarbių, o pusantrų metų atgal apie du šimtus tūkstančių.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA 4-TOS APSKR. SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, rugsėjo 29, Šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Pittston, Pa.

Pradžia 2 val. po pietų. Bus išdalintos vajuos dovanos. Bus išduoti liepos 4-tos ir rugpjūčio 11-tos išvažiavimų raportai.

Nauji sumanymai ir nutarimai. Visos kuopos, priklausančios į apskritį, atsiųskite savo atstovus į šį svarbų susirinkimą. Apskrities valdyba:

Pirmin. J. Venslauskas
Sekr. S. Pileckis.

PITTSBURGH'O APSKR. SUVAŽIAVIMAS

Įvyks rugsėjo 29, tuojau po sumos (1 valandą) Šv. Kazimiero parapijoj.

Zinote, kad apskritis nuveiks naudingus darbus dėl organizacijos gerovės, jeigu tik visos kuopos viningai darbuosis su apskričia. Nepamirškite, kad paskutiniam apskrities suvažiavime nutarta ir protokole įtraukta, kad jeigu kurios kuopos nepribus į suvažiavimą ir nesiskaitys su apskričia, tai su kokiais kuopų reikalais apskrities valdyba negalės turėt ką nors bendro.

J. B. Tamkevičius, pirm.

DERYBOS VĖL IŠIRO

Washington. — Rugsėjo 20-tą minkštos anglies operatorių ir angliakasių atstovų derybos naujos sutarties sudarymui vėl iširo. Generalio streiko, kurs gali įtraukt apie pusę milijono darbininkų, pavojus padidėjo.

Darbdaviai griežtai atsisakinėja priimti darbininkų reikalavimus kas link algų ir kitų darbo sąlygų pagerinimo.

Paskutinės derybos iširo tik dėl nežymių skirtumų. Už tai yra vilties, kad taika bus atsiektą.

Kadangi sutartis pasibaigė, tai unija pranešė lokalam, kad streikas yra galėje. Pirmadienį, rugsėjo 23-čią, jau streikavo tiek darbininkų: West Virginioj ir Pensylvanijoj — 250,000, Ohio — 30,000, Illinois — 25,000, Kentucky — 25,000, Tennessee — 10,000, Indiana — 8,500, Iowa — 8000, Virginia — 7000, Oklahoma ir Arkansas — 7000; taip pat keli tūkstančiai metė darbą Kansas, Washington, Colorado, New Mexico ir North Dakota steituose.

Manoma, kad Prez. Rooseveltas vėl pasidarbuos, kad derybos būtų atnaujintos ir streikas būtų likviduotas.

MAINIERIAI STREIKĄ UŽBAIGĖ

Shenandoah, Pa.—Rugsėjo 19-tą grįžo darban 4,500 angliakasių dirbančių septyniose Philadelphia and Reading Coal and Iron kompanijos kasyklose St. Nicholas rajone.

Tą dieną pradėjo operuoti St. Nicholas, West Shenandoah, Mahanoy City, Hammond, Turkey Run, Maple Hill ir Knickerbocker kasyklos. Kitų trijų kasyklų — Kohinoor, Ellangowan ir Gilberton darbininkai grįžo darban kiek vėliau.

Minėtų kasyklų darbininkai pradėjo streikuot rugpjūčio 26-tą reikalaudami darbo laiko sulyginimo. Darbdaviams paketus jų reikalavimus išpildyt streiką atšaukė.

Lietuvos Ministerių kabinetas patvirtino 1935—1936 m. nedarbo sezonui parengiamųjų darbų planą; tiems darbam paskirta 543,940 lt. Kauno miesto ir apskrities ribose bus vykdomi šie darbai: ažuolyno tvarkymas, Nemuno vagos reguliavimas, priešdujinių slėptuvių įrengimas, Aleksoto funikulieriaus pastatymas, Marvelės kelio darbai ir kt.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

TAIKA AR KARAS?

Dabar kiekvienas galvojantis žmogus stosi klausimą: ar jau tikrai bus karas, ar da ne?

Tarpais išrodo, kad atmosfera tiek pritrūkus karo dujomis, kad bile minutę, kai koks žaibas, gali švystelt pirmieji karo šūviai; tarpais gi išrodo, kad suinteresuotų valstybių galvos, arba diplomatai, tik stengiasi "daugiau" pastrošyti kitus ir be kraujo praliejimo šį tą laimėti.

Didžioji Britanija žino, ką ji daro. Italijos atviras noras ir dar atviresnės pastangos gaut naujų kolonijų užėjo ant pat gyvųjų Didžiosios Britanijos imperijos interesų. Mussolini ir jo diplomatai be jokių vnyojimų į bovelną pasako, kad jų šalis per daug turi žmonių, jiems reikia daugiau erdvės; daugiau duonos, druskos, geležies ir kitokių dalykų, kurių jie mažai arba visai neturi. Už tai, sako, mes ir norime necivilizuotus E-tijopijos, kur galėtume išvežti žmonių perteklių ir parsivežti daug dalykų, kurių mums trūksta.

Toks italų nusistatymas ezrina ne tik etijopiečius, bet ir kitus. Išleina, kaip toj pasakė-čioj, kad ežiukas yra kultas dėl to, kad jis silpnas ir kad vilkas esti nori. Tiesa, eđimo politika yra taip sena, kaip ir pat pasaulis. Antai, Napoleono mi-nisteris Talleyrand yra pasakęs: "Musės yra atsiradę tam, kad jas estų vorai, o mažos tautos tam, kad jas naikintų didelės tautos." Kur galė — ten teisė. Tokios eđimo politikos prisilai-kydamos kai kurios tautos pasie-kė didelės galybės, jos nutuko kitų tautų lėšomis, bet ta pati politika anksčiau ar vėliau to-kioms tautoms užduoda ir skau-džiūs smūgius.

Kaip tik Italija pradėjo ruo-štis užkariauti Etijopiją ir pra-dėjo siųsti savo kariuomenės transportus, aklyesni diplomatai pramatė, kad čia komplikatas bus kur kas rimtesnis. Italų isga-lėjimas Afrikoj sudarytų Didžio-sios Britanijos imperijai dide-lius pavojus. Ypač Etijopija ran-dasi pačioj opiausioj imperijos vietoj. Čia kryžiuojasi svarbiausios susietikimo linijos su Indija, Australija, Tolimaisiais Rytais. Ir kai tik buvo paste-bėta, kad Mussolini mažai skai-tos su Tautų Sąjunga ir nema-no priimt jokių kitokių pasiū-lymų, o tik užgrobti visą Etijopiją, taip greit galingso Di-džiosios Britanijos laivynas pra-dėjo slinkti į Tarpžemio jūrą ir koncentruotis apie Gibraltarą, Suezio kanalą ir apie Maltą; gy-va karo laivyno koncentracija eina ir Raudonojoj jūroj, Ade-no užplaukoj ir kitose strategi-niu žvilgsniu svarbesnėse vieto-se. Jau šiandien italai mato ir supranta, kad britai juokų ne-krečia, kad jie neblifuoja, kad savo karo laivyno iš tų vietų ne-ištrauksią, iki nepraeisią karo pavojai. Italų spauda labai įtu-žusi prieš britus ir nesigaili jiems pipirų. Tarp abiejų tau-tų antagonizmas didėja. Ir kas gali užginčyt, kad gražiai ar ne-gražiai diena tas antagonizmas gali išsilieti karo laivynų susi-rėmiuose. Jau dabar "parako balija" laikomas ne tik Etijopi-jos ir Somaliland pasienis, kur sutraukta tūkstančiai Italijos ir

Etijopijos kareivių, bet tokia pavojinga "balija" gali būti Tarpžemio jūra, kur sukonce-ntruoti Anglijos ir Italijos karo laivynai.

Perėitą savaitę Tautų Sąjun-gos parinktoji komisija iš pen-kių asmenų, į kurią įeina Ang-lijos, Prancūzijos, Ispanijos ir Turkijos atstovai, pasiūlė planą ginklo užbaigimui. Einant tuo planu Italija gautų Etijopijoj teritorialinių ir ekonominių kon-cesijų. Etijopija netrukus davė savo sutikimą tokius pasiūlymus priimti. Bet Mussolini griežtai juos atmetė. Kai kam išrodo, kad tas fašistinės Italijos galva pertoli jau nuėjęs. Jis sumobi-lizavo milijonus italų, kelis šim-tus tūkstančių išsiuntė Afrikon ir davė tautai suprasti, kad Eti-jopijos užėmimas yra patikrin-tas. Dabar to visko neištesėti, tai būtų baisus dučei asmeninis smūgis ir fašistinės partijos su-smukimo pradžia. Tuo tarpu bristi giliau irgi nežinia kuo ga-li užsibaigti. Juk lengvai gali užsiliepsnoti karas ne tik tarp Italijos, Etijopijos, Anglijos, bet karo gaisras gali apimti visą Europą, Afriką ir Aziją.

Padėties rimtumą rodo daugybė ženklų. Britai paskubomis pertraukia savo vakacijas ir ape-ldžia Italijos žemę. Aukškas iš Europos gausiai plaukia į Ame-riką. Tarpžemio jūros uostų gy-ventojai apsirūpina žvakėmis, kad kilus karui nepasilikti akloj tamsumoj.

Vėliausi pranešimai visgi duo-da ir vilčių, kad visi ginčai ga-li būt išspręsti be kraujo pra-liejimo. Tautų Sąjungos sluogs-niuose esa gauta žinių, būk Ita-lija pasiūlysianti Etijopijai iš-ėjimą į jūrą per savo kolonijas— Eritrėją arba Somaliland. Da-bartinėj padėty Etijopija tokio išėjimo neturinti. Ji iš visų pu-šės Etijopija turėtų užieist dalį savo teritorijos Italijai. Ki-taip sakant, išeity, kai tam prie-žody: ir ožka pasilikty gyva ir vilkas sotus. Kiti šaltiniai pa-duoda, kad ginčo išrišimui ir Prancūzija ir Anglija pasirįžę užieist po sklypą savo valdomų kolonijų (Somaliland), kad Eti-jopija turėtų išėjimą į jūrą, tuo tarpu Etijopija turėtų atsižadėt dalies savo teritorijų Italijos naudai.

Itin sunki Prancūzijos padė-tis. Ji neva norėtų palaikyt sa-vo gero talkininko Anglijos pu-sę, bet nenori susipykt ir su I-talija. Ji viena akimi budriai seka Afrikos ginčą, kita akimi lygiai budriai seka Hitlerio pla-nus Klaipėdos žvilgsniu.

Ar šiaip ar taip padėtis yra rimta.

"BE TEISĖS SUGRĮŽTI"

Šią vasarą daugelis vilniečių norėjo aplankyti Nepriklausomą Lietuvą, tačiau vaivadija iš vienu pareikalavo sumokėti net ligi 400 auksinių už leidimą, o kitiems lei-dimą visai atsakė. Leidimo buvo prašęs ir lietuvių banko vedėjas P. Karazija, bet iš vaivadijos jam pranešta, kad leidimą jį Nepr. Lietuvą jis gali gauti nebent be teisės sugrįžti.

SVEIKINTINI VYČIU SEIMO NUTARIMAI

"Vytyies" Nr. 9-tam išspausdin-tas Vyčių organizacijos 23-čiojo metinio seimo protokolas. Tarp kitų nutarimų pažymėtini:

"Kuopose kurti mėnesinius 'de-šimt minučių klubus', kurių nariai pasizada kasdienę skaityti dešimt minučių lietuvių kalba. Kas mėnuo nariai susirenka ir pasakoja vien-i kitiems apie ką skaitė.

"Rengti lietuviškus vakarėlius, kur viskas būtų atliekama lietuvių kalboje.

"Vyty' padidinti iki 32 pusla-pių, raidžių šriftą sumažinti."

Seimas taip pat priėmė tokius pagedavimus:

"Kad visose Vyčių kuopose su-sirinkimai būtų laikomi lietuvių kalboje, kad bent tokiu būdu Lie-tuvos Vyčių organizacija pateisin-tų savo lietuviškos organizacijos vardą.

"Kad 'Vytyje', kaip lietuviškuo-se taip ir angliškuose rašiniuose, lietuvių varda bei pavardės būtų rašomos lietuviškai.

"Kad visos apskritys ir apskri-tims nepriklausančios kuopos kas-met surengtų Vyčių Dieną.

"Kad, prisilaikant konstitucijos, būtų įvesta lietuvių kalbos ir lie-tuviškų šokių bei žaidimų pamok-os ir kad Vyčiai rašytųsi prie pa-rapijų chorų bei dramos skyrų."

ARGENTINOS LIETUVIAI PROGRESUOJA

Argentinos lietuvių savaitraš-tis "Svytyrus" išspausdino to-ki vietinės Liet. Katalikų Fede-racijos atsisaukimą:

"Argentina daug kam pasidarė antroji Tėvynė. Ne vienas čia lie-tuvius turi pasistatus namelį, nusipirkęs ūkį, susisukęs šeimos lizdą, vaikūčius leidžia į mokslą ir jam į galvą nebeatina jūdintis iš vietos. O, rodos, visi išvažiuodami iš Lie-tuvos norėjom patūti ketvertą penkiatą metų ir užsidirbę pinigų pargrįžti. Gyvenimas kitaip lėmė. Vienus nuosavybę, šeima priėjo, kitiems nepasisekimas uždarė du-ris. Tik mažą dalytę grįžo ir grįž į Tėvynę. O praugančioji karta ir be naujos emigracijos didins lie-tuvių skaičių, kuris dabar siekia a-pie 30,000.

"Visa tai rodo, kad reikia susi-rūpinti pastoviu susitvarkymu ir lietuviškumo išlaikymu šievijoj. Gyvendami Argentinoje turime pa-silikti lietuviškas, išsaugoti lietuvių tautos idealus ir juos įskiepti jaunajai kartai. Visos kultūringos tautos taip daro, taip ir mes tu-rim daryti. Bet ko mums reikia, kad nepasimestumėm nuo tautos?"

"Mums reikia lietuviškai šnekė-tis, lietuviškai melstis, lietuviškai vaikūčius mokyti, lietuviškai širdžia plastėti ir lietuviškai ranka praes-ti. Mums reikia nepasimesti vien-iems nuo kitų, bet dažniau susieti, dėtis prie draugijų ir bendroms jėgoms atlaikyti svetimosios dvasios prasiskverbimą į mūsų tar-pą.

"Visam tam reikalingi yra ir LIETUVISKI NAMAI. Kol po sve-tima pastoge esame, tol nesijau-čiam stiprius visuomeniniam veik-i-mu. Mums reikia nuosavų lietuviš-kių namų.

"Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija daro rimtą žygi pasta-tyti tokius namus Buenos Aires mieste. Juose turės būti įtaisyta 'kopyčia, kuriai inventorijų yra da-bar turime, turės būti mokyklai patalpos, salė susirinkimams bei kultūringoms pramogoms ir vieta kitokiems visuomeninio pobūdžio reikalams."

APIE KAIRIŲJŲ KOOPERACIJĄ

"Vienybė" pastebi:

"Laisvės" Bimba jau tiesia 'Naujiųjų' Grigaičių savo dešne. Jis mano, kad 'Grigaitis' jau nebesipriešintų Susivienijime socialistų kooperavimui su komunistais.' Dėl to Bimba savo 'Laisvėje' sako: "Mūsų supratimu, komunistai ir socialistai turėtų turėti pasitari-mą ir surasti būdus sudarymū bendro fronto prieš 'Sargybos bok-štą.'"

"Shoot, vyrai. Tegu jums Le-nino ir Markso dvasia padeda su-daryti tą 'bendrą frontą.' Mums bus labai ir labai malonu matyti, kaip 'broliai', tiek laiko pasėsi, pagaliau, susitaiko nors dėl 'buizos bliūdo.'"

LIETUVOS TAUTINIO LAIVYNO REIKALU

Vienas "Naujosios Romuvos" bendradarbis kelia tautinio lai-vyno klausimą. Jis rašo:

"Kadaise Lietuvos visuomenė buvo labai susirūpinusi steigimu lietuviško laivyno. Daug kalbėta, laikraščiuose rašyta, susirinkimuo-se svarstyta, daryta žygių valdiš-koje sferose, net rodos, buvo į-steigta tam tikra draugija tautiš-kam laivynui remti.

"Praslinko jau keliolika metų ir mūsų prekybos laivyno įkūrimo reikalas tapo užmirštas. Niekas juo nesirūpina, labai mažai apie jį kal-bama, laikraščius nerašoma.

"Vienok taip svarbus mūsų eko-nominiam gyvenimui klausimas tu-rėtų būti ir toliau judinamas. Jau turime savo plačią ir turtingą į-rengtą uostą, bet dar neturime sa-vo garlaivio. Deja, mūsų uostas, ligi šiol nesuteikė mūsų krašto ūkiškam gyvenimui ir mūsų ger-būvio kėlimui tos garbingos para-mos, kurią turėtų suteikti. Priežas-tis — neturėjimas nuosavo lai-vyno.

"Kol Klaipėdos uostą telkimo svetimai laivai, tol mūsų prekyba su užjūrio šalimis negali sėkmingai vystytis. Mūsų javai, gyvuliai, miš-ko medžiaga ir kitos prekės, siun-čiamos per Klaipėdos uostą, pri-klauso nuo svetimų laivų malonės.

"Tas pat ir su įvežamomis iš užsienio prekėmis. Svetimiems lai-vams už prekių gabenimą dažnai daug permokama. Be to, įvairūs nepatogumai ir suvelinimai atbaido prekybininkus nuo Klaipėdos uosto ir verčia juos naudotis Karaliau-čium ir Liepoja. Suprantama, kad tokiu atveju mes bereikalingai iš-mokame daug pinigų ne tik sve-timiems laivams, bet ir svetimiems geležinkelams, nes į tuos uostus privažiuoti tegalime tik per sve-timio žemę geležinkeliais.

"Taigi šis klausimas nors ir da-bartinėje ekonomijoje depresijoje neturi būti užmirštas. Lietuvos vi-suomenė vietinė ir užjūrinė nie-kuomet neatsisakė ir neatsisakys materialiai bei moraliai paremti ir padėti įsteigti prekybos laivyną.

"Juk jau buvo įsikūrus draugi-ja šiam sumanymui realizuoti ir buvo renkamos aukos. Todėl reik-ėtų visuomenę painformuoti, kaip dabar tas klausimas stovi. Arčiau prie to esantiems, būtų pravartu tuo reikalu išsitari."

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Per pirmąjį pasaulio lietuvių kongresą įsteigtosios pasaulio lie-tuvių sąjungos išrinktoji laikino-ji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — adv. R. Ski-pitis, užsienio lietuviams remti draugijos centro valdybos pirmi-ninkas, I vicepirmininkas — red. Šimutis, II vicepirmininkas — prof. K. Sleževičius, iždininkas — kan. Steponaitis, sekretorius — dr. J. Leimonas. Valdybos nariais liko: red. Vitaitis, prof. F. Ke-mešis, doc. K. Pakštas, Bulaitis (iš Anglijos) ir J. Kalnėnas.

Garsus Anglijos diplomatas, pasaulinio karo premjieras L. George mano, kad karas gali prasidėt greitai laiku. Jis kalti-na Tautų Sąjungą, kad ji per-lėtai ir negriežtai veikė pra-džioje, kada buvo daug leng-viau karo pavojus pašalinti.

LIETUVOJŲ IŠKILMINGAI PAMINĖTOS ŽYGIO I VILNIŲ SUKAKTUVĖS

KAUNAS. — Kariuomenės žy-gio į Vilnių 15 metų sukakčiai pa-minėti ir Vilniaus Geležinio Fon-do diena Kaune praėjo su dideliu pasisekimu. Iškilmės prasidėjo jau šeštadie-nį, rugpjūčio 29 iškilmingomis vėliavos nuleidimo iškilmėmis Vytauto Didžiojo muziejaus so-dely, prie paminklo krutisiems už tėvynės laisvę. Ant Nežinomojo Kareivio kapo uždėta gražus vai-nikas. Iškilmėse dalyvavo daug organizacijų su vėliavomis ir d-dėlės minios neorganizuotos vi-suomenės. Sekmadienį, rugsėjo 1 d., visas miestas pasipuošė tautiškomis vė-liavomis. Įgulos bažnyčioje buvo

LIETUVIŠKOS MOKYK-LOS VILNIAUS KRAŠTE

Šiuos mokslo metus Vilniaus kraštas pradeda tik su 24 lietu-viškoms mokyklomis: Vilniaus "Rytas" turi 3 mokyklas, švenčio-nių "Rytas" — 17 ir "Kultūros" d-ja — 4. Visose šitose mokyk-lose, kaip praneša "Vilniaus Ry-tojus", mokysis 1,240 liet. vaikų. Yra dar valdžios laikomų lietu-viškų ir pusiau lietuviškų moky-k-lų, kuriose dažnai moko lietuvių kalbos nemokantieji arba ją ma-žai mokantieji mokytojai. To-kias "lietuviškas" mokyklas šie-met lankys 3,740 vaikų. Tad iš viso lietuvišką žodį mokyklose girdės tik 4,980 vaikų, o kelis kar-tus tiek lietuvių tėvų ir lietuviš-kai kalbančių vaikų lankys lenkų pradžios mokyklas, kuriose ne tik kad nieko negirdės lietuviškai, bet dažnai dar bus skiepijama mintis, kad Vilniaus kraštas yra lenkiškas, kad lietuviai yra tik lenkų tautos dalis.

Vilniaus krašte tokia sunki lie-tuvių būtis, kad šiemet daugelis lietuvių vaikų yra pasiryžę moky-tis lietuviškai prie tėvų. Vadi-na, *Vilniaus krašte grįžta lai-kai, kai dar nebuvo jokių mokyk-ly.* Būtis visai panaši, kaip buvo prieš karą. O dar yra sunkiau, nes lenkų valdžios organai perse-kiuoja tuos, kurie stengiasi vaikus namie lietuviškai mokyti.

HITLERIS GIRIASI NUOPELNAIS

Rugsėjo 11-tą Vokietijos kanc-leris Hitleris savo partijos rens-terge papasakojo, kiek gero padar-ius jo valdžia. Esą, paliuosavus šalį iš užsieninės politinės ne-laisvės, apvalius nuo komunistų ir žydų įtakos. Hitleris taip pat smarkiai kritikavo karo laikų Prezidento Wilsono 14-ką gar-siųjų punktų. "Kur yra tie punk-tai ir kur šiandien pasaulis stovi? — klausė Hitleris. Kaip žinoma, Prez. Wilsonas sausio 8, 1918 m., tarp kitų punktų, paskelbė šiuos: jūrų laisvę, laisva tarptautinė prekyba, nusiginklavimas, kolo-nijų reikalo sutvarkymas, atviros sutartys ir t. p.

ANTROJO ŽALGIRIO SUKAKTIS

Rugsėjo 1 d., suėjo lygiai 500 metų, kai didžiajam mūsų prie Pabaisko lietuvių kariuomenė (1435 m. rugsėjo 1 d.) sumušė ir galutinai sunaikino Livonijos kardininkų ordiną. Kautynės į-vyko netoli Ukmergės ir švento-sios upės, ir ta vieta, nuo kauti-nyčių vardo buvo pavadinta Pa-baisku. Joje žuvo vokiečių ordi-no magistras Kerskorfas, mar-šalas Neselrodė ir iš viso apie 40,000 karių. Lietuvių kariuome-nėi vadovavo Zygmantas I Kęs-tutaitis.

Ši svarbi sukaktis buvo pami-nėta karių spaudoj ir gyvu žo-džiu paskaitomis.

DEL KLAIPĖDOS RINKIMŲ

I. Klaipėdos Kraštas, apimąs 2-442,8 klm. ploto žemės su 426 ketv. kilometrų vandenu, bendrai 1090 ketv. mylių, turi tik 150,000 gyventojų; tačiau naudo-jasi plačia autonomija (savivalda), kurią tam kraštui 1924 me-tais davė didžiosios valstybės (Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija) ir Lietuva, kaip to krašto iš anksto numatytas su-verenas. Reiškia, Klaipėdos Kra-što savivalda yra užtikrinta tarptautiniu aktu, kuris vadinasi Klaipėdos Konvencija (Memel Convention). Klaipėdos Krašto gyventojai turi teisę rinkti į sei-melį 29 atstovus. Klaipėdos Krašto administratyvinė valdžia yra Direktorija, kuri priklauso Lietuvos Prezidento skiriamam Gubernatoriui; tačiau sulig kon-vencijos, Direktorija turi gauti Seimelio pasitikėjimą. Reiškia, kokis yra Seimelio sąstatas, to-kią turi būti ir viso Krašto Val-džia — Direktorija!

Jau pradėdant 1925 metais y-ra buvę keturi Seimelio rinki-mai. Dabar 29 rugsėjo įvyksta penkti rinkimai.

Štai koks yra Klaipėdos Kra-što sąstatas gyventojų tautybės atžvilgiu, sekant ne lietuviškos, bet vokiškos statistikos žinio-mis: patys vokiečiai, per 500 me-tų neveikė lietuvių klaipėdie-čių suvokiectinti, turėjo pripa-žinti, kad sulig 1905 metų vi-suotino gyventojų sąrašo visme Klaipėdos Krašte lietuviškai kalbančių buvo 68,035 arba 48,3 proc., gi vokiškai kalbančių 71,556 arba 50,8 proc., kitų 1,261 arba 0,3 proc., o iš viso 140,852 gyventojų. Taip tai rodo val-diškoji vokiečių statistika. Ta-čiau vokiečių dvasininkų 1912 m. metraštis duoda žymiai kitonišką vaizdą: lietuvių būta 71,810 arba 51,9 proc., vokiečių būta 66,719 arba 48,1 proc. Tat negali būti abejonės, kad lietuviams vi-same Klaipėdos Krašte priklaus-tai ir kur šiandien pasaulis stovi? — klausė Hitleris. Kaip žinoma, Prez. Wilsonas sausio 8, 1918 m., tarp kitų punktų, paskelbė šiuos: jūrų laisvę, laisva tarptautinė prekyba, nusiginklavimas, kolo-nijų reikalo sutvarkymas, atviros sutartys ir t. p.

Tiesa, Versaliaus sutartis buvo nugalėtiems vokiečiams padik-tuota, tačiau priešais, dėl kurio-s Aliantai atskyrė Klaipėdos Kraštą nuo Vokietijos, visiems yra labai gerai žinoma: ji buvo pareikšta Aukščiausios Aliantų Tarybos pirmininko M. Clemen-ceau sekančiais žodžiais:

"Kalbamas kraštas (t. y. Klaipėdos) visados buvo lietuviškas; krašto gyventojų dauguma kilmės ir kalbos žvilgsniais lietuviai; fak-tas, kad pats Klaipėdos miestukas yra daugumoje vokiškas, nepatei-sina to krašto palikimą vokie-čiams, ypač dar ir dėl to, kad Klaipėdos uostas yra Lietuvai vie-nintėlis išėjimas į jūrą. Yra to-dėl nutarta, kad Klaipėdos mies-tas ir aplinkė turi būti perduota Aliantams, nes Lietuvos statusas nėra dar išspręstas."

Taip buvo pasakyta 1919 me-tais. Todėl yra visiškai aišku, kad Klaipėdos Kraštas buvo nuo Vokietijos atskirtas atvirai, o ne "išvogtas", nes tas kraštas buvo ir yra lietuviškas. Aliantai tuo-met nematė jokio reikalo net plebiscitui, tat jokio pažado vo-kiečiams ir nebuvo duota.

Tokiu tai būdu Klaipėda at-sidūrė Aliantų rankose. Vėliau, kai Aliantai vilkino Klaipėdos Krašto perdavimą Lietuvai, tai 1923 metais klaipėdiškiai lie-tuviai sukilo ir pareikalavo, kad originalė Klaipėdos nuo Vokie-tijos atskirimo idėja būtų į-vykdyta, taip kaip Aliantų 1919 metais žadėta. Taip ir buvo padaryta pavydale Klaipėdos Konvencijos. Aliantai, perduo-dami Klaipėdą Lietuvai, pasiel-gė logingai ir teisėtai, jie turė-jo pilną legalę teisę Klaipėdą perduoti Lietuvai, neatsižūrėda-mi, ar buvo ten lietuvių sukilim-as, ar ne, nes Versaliaus su-tarties minėtame 99 posme yra dar taip pasakyta:

"Vokietija apsiima pripažinti pa-tvarkymą, padarytą per Aliantus, liečiantį kalbamą teritoriją ir y-pač kiek tai liečia gyventojų pille-tybę."

Tokie tai yra objektyvūs Klai-pėdos "pavogimo" ir "vagystės legalizavimo" faktai.

III.

Kas yra buvęs Lietuvoje ir y-pač Klaipėdos Krašte negalėjo nepastebėti, kad vokiečių teisės kaip Klaipėdos Krašte, taip ir

siekusi milžiniško laipsnio. Prop-agandistai — vokietininkai per radio, per parodas ir slaptais būdais dažnai peršoka papras-čiausio padurumo rybas. Jie daž-nai mėgsta lietuvius kolyti ir Lietuvą pravardžiuoti barbariš-ku ar aziatišku kraštu; neap-seidavo be langų daužymo ir ki-tokių kriminališkų veiksmų, už kuriuos kai kam tekdavo kalėj-i-mo ragauti. Prie to viso Ber-lyno vyriausybė sugalvojo piktą ekonominį prieš Lietuvą spau-dimą, neišleisdama Lietuvos žemės ūkio produktų. Galų gale ir pats Reicho viešpats neiš-kentė ir prabilo. Jo 15 rugsėjo pasakyoje Neurenberge kalboje ryšium su ateinančiais Klai-pėdoje rinkimais, nesigailėta gra-sinimų Lietuvai ir užgauliojimų Aliantų ir Tautų Sąjungos ad-resu. Tarp ko kito ten buvo pa-sakyta, kad "Klaipėdos Kraštas buvęs Vokietijai išvogtas ir kad ta vagystė (robbery) buvo lega-lizuota per Tautų Sąjungą." Jei pats Vokietijos viršininkas to-kiomis žodžiais rado galimu api- budinti Klaipėdos klausimą, tai lengva suprasti, kaip elgiasi ei-liniai Klaipėdos agitatoriai.

Čia tenka prisiminti senovės istoriją, kuri nusako, kad tą Kraštą XIII amžiuje nuo žemai-tijos atplėšė ne kas kitas, kaip kryžiaus ženklu prisidengdami vokiečiai; gi netolimos praieities (1919) dokumentai parodo, kad Klaipėdos Kraštą vokiečiai pra-rodė pasirašydami Versaliaus sutartį, kurios 99-me posme pa-sakyta: "Vokietija atsižada Di-džiųjų Valstybių (Aliantų) nau-dai nuo visų teisių ir titulų prie teritorijos (toliau eina tos teritorijos, Klaipėdos Kraštų va-dinamos, aprašymas)."

Tiesa, Versaliaus sutartis buvo nugalėtiems vokiečiams padik-tuota, tačiau priešais, dėl kurio-s Aliantai atskyrė Klaipėdos Kraštą nuo Vokietijos, visiems yra labai gerai žinoma: ji buvo pareikšta Aukščiausios Aliantų Tarybos pirmininko M. Clemen-ceau sekančiais žodžiais:

"Kalbamas kraštas (t. y. Klaipėdos) visados buvo lietuviškas; krašto gyventojų dauguma kilmės ir kalbos žvilgsniais lietuviai; fak-tas, kad pats Klaipėdos miestukas yra daugumoje vokiškas, nepatei-sina to krašto palikimą vokie-čiams, ypač dar ir dėl to, kad Klaipėdos uostas yra Lietuvai vie-nintėlis išėjimas į jūrą. Yra to-dėl nutarta, kad Klaipėdos mies-tas ir aplinkė turi būti perduota Aliantams, nes Lietuvos statusas nėra dar išspręstas."

Taip buvo pasakyta 1919 me-tais. Todėl yra visiškai aišku, kad Klaipėdos Kraštas buvo nuo Vokietijos atskirtas atvirai, o ne "išvogtas", nes tas kraštas buvo ir yra lietuviškas. Aliantai tuo-met nematė jokio reikalo net plebiscitui, tat jokio pažado vo-kiečiams ir nebuvo duota.

Tokiu tai būdu Klaipėda at-sidūrė Aliantų rankose. Vėliau, kai Aliantai vilkino Klaipėdos Krašto perdavimą Lietuvai, tai 1923 metais klaipėdiškiai lie-tuviai sukilo ir pareikalavo, kad originalė Klaipėdos nuo Vokie-tijos atskirimo idėja būtų į-vykdyta, taip kaip Aliantų 1919 metais žadėta. Taip ir buvo padaryta pavydale Klaipėdos Konvencijos. Aliantai, perduo-dami Klaipėdą Lietuvai, pasiel-gė logingai ir teisėtai, jie turė-jo pilną legalę teisę Klaipėdą perduoti Lietuvai, neatsižūrėda-mi, ar buvo ten lietuvių sukilim-as, ar ne, nes Versaliaus su-tarties minėtame 99 posme yra dar taip pasakyta:

"Vokietija apsiima pripažinti pa-tvarkymą, padarytą per Aliantus, liečiantį kalbamą teritoriją ir y-pač kiek tai liečia gyventojų pille-tybę."

Tokie tai yra objektyvūs Klai-pėdos "pavogimo" ir "vagystės legalizavimo" faktai.

III.

Kas yra buvęs Lietuvoje ir y-pač Klaipėdos Krašte negalėjo nepastebėti, kad vokiečių teisės kaip Klaipėdos Krašte, taip ir

KAME LIETUVIAI GALETŲ DAR KOLONIZUOTIS?

Prof. Dr. Kazys Pakštas

Iš paskaitos I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. rugpjūčio mėn. 11-17 d. Kaune, Valstybės Teatre.

IŠEIVIJOS TIKSLAI TAUTINIŲ ATŽVILGIU

Jau prieš 6 metus mums teko rašyti suglaustai apie mūsų emigracijos didžiulias problemas (Baltijos respublikų politinė geografija, 1929 m., Kaunas 37-57 pusl.). Garbinga Pasaulio Lietuvių I Kongreso programa mus ir vėl bent dalį tų minčių pakartoti.

Masinė lietuvių emigracija prasidėjo labai vėly: tik apie 1880 m. Tačiau jau po 25 metų Lietuva pajuto savo kolonistų gerą širdį ir duosnią ranką. Prisiminimams nors keletą svarbesnių momentų: pirmąjį atbandančios Lietuvos laisvės troškuli 1905 m. lietuvių amerikiečiai parėmė tūkstančiais dolerių ginklams ir propagandai; Tautos Namams Vilniuje sudėjo per 30,000 dol., "Saulės" Namams Kaune apie 20,000 dol. Katalikų Tautos Fondas nepriklausomybei propaguoti ir labdariniams tikslams surinko apie 700,000 dol., Nepriklausomybės Fondas (liberalų) 90,000 dol., prezidento Wilsono dienei lietuvių surinko 230,000 dol. Lietuvos Katalikų Universitetui mūsų išeiviai sudėjo apie 50,000 dol. Nėra Lietuvoje žymesnės mokslo, kultūros ar labdarinės įstaigos, kuri nebūtų gavusi kelių ar keliolikos tūkstančių dolerių iš Amerikos lietuvių. Ir dabar Vilniaus lietuvių įstaigos stipriai jaučia duosnią amerikiečių rankų. Be aukų dar daugiau reikiama iš Amerikos kasmet persiunčiamos giminėms pašalpos ir dovanos: geresniais laikais jų kasmet Lietuva gaudavo ydutiškai nuo 3 iki 5 milijonų dolerių. Lietuvos laisvės paskolos bonų mūsų kolonistai išpirkė už 1,800,000 dol. Įvairios bendrovės sutraukė Lietuvon apie 2,000,000 dol., tik jų nepasiekimai sutrukė tolimesnį kapitalų plaukimą iš Amerikos. O savo viešosioms įstaigoms (bažnyčioms ir parapinėms mokykloms) lietuvių amerikiečiai yra sudėję mažiausia 60 milijonų dolerių.

Moralinė išeivijos parama ir labai daug reikiama Lietuvai, ypač sunkesniais momentais. Amerikos Lietuvių Tarybos surinktas milijonas parauš už Lietuvos nepriklausomybę buvo gal didžiausias moralinės paramos išreiškimas. Amerikos Lietuvių Taryba, atstovaujanti visoms centralinėms katalikų organizacijoms, atspausdino kelias dešimtis tūkstančių atsišaukimu (lietuvių, angli ir prancūzų kalbomis), kuriuose suglaustai išdėstė Lietuvos istoriją ir teises ir nepriklausomybę kartu su prašymu žemiau pakliktose tuščioje vietoje pasirašyti už Lietuvos nepriklausomybę. Ir visas milijonas įvairių tauty-

bių ir tautybių amerikiečių pasirašė po tuo lietuvių atsišaukimu. Visi tie parašai paskiau buvo įteikti Amerikos valdžiai. Ar be reikios geresnės propagandos Lietuvos vardu tolimoj Amerikoje, kur mūsų šalis taip mažai buvo žinoma!

Europa, ypač mūsų gyvenamas jos kampas, ir ateity neapsieis be politinių ir ekonominių katastrofų. Tokiais pavojingais momentais patogiau yra turėti lietuvių rezervus tolimose žemėse, negu visą tautą, gyvenančią vienoje vietoje. Mes jaučiam pagalbą palyginti neturtingų ir nelabai susipratusių kolonistų. Bet ši pagalba būtų keliolika kartų didesnė, jei mūsų išeiviai būtų taip turtingi, kaip olandų, žydų, armenų ar kitų pirklybingų tautų. Tad Lietuvai nepaprastai svarbu yra turėti kur nors toli turtingą ir kultūringą naujokyną, kurs nelabai jau sunku būtų sukurti turint tokį gausų gyventojų priauglį ir taip gausingą išeiviją, kol kas dar netvarkomą ir be jokio plano išbarstytą gigantiškuose Pietų Amerikos plotuose.

EMIGRACIJA AR KOLO- NIZACIJA?

Stambiausioji mūsų išeivijos dalis susispietė š. Amerikoje trikampy tarp Bostono, Baltimorės ir Čikagos. Būdami menki žemdirbiai, nemokėdami amatų ir neturėdami pinigų, jie lengviausiai galėdavo įsikurti tik dideliuose pramonės centruose, kame lengviau rasdavo progų geromis sąlygomis išnuomoti savo tvirtus raumenis. Tad didžiausios tautos atžalos įsikūrė didmiesčiuose, kaip Naujorkas, Čikaga, Filadelfija, Detroitas, Pittsburgas, Bostonas ir k. Jungtinėse Valstybėse apytikris mūsų išeivių skaičius vargiai bus didesnis kaip 650,000, kas sudaro tik pusę procento visų to krašto piliečių. Nė viename mieste, štate ar apskrity lietuvių nesudaro absoliutės gyventojų daugumos. Į didmiesčius važiuodami iš skurdauš lietuviško kaimo, miestieškos kultūros neragavę, kartais visai bemoksliai, neturėdami geros inteligentiškos vadovybės mūsų išeiviai atsidūrė ypatingai pavojingoje padėty nutautilio atžvilgiu. Miestai nežino kaimietiškos izoliacijos ir ramybės. Amerikos didmiesčių gatvėse, mokyklose ir parkuose kartu žaidžia ir draugauja keliolikos tautų vaikai. Jų visų bendra kasdieninė kalba — angliška. Gimtosios kalbos jie vos truputį temoka ir mažai ją naudojami. Amerikos lietuviškose šeimose gana paprastas reiškinys, kad tėvai ir vaikus praneška lietuviškai, o jų vaikai at-sako jiems angliška. Ir vieni kitus šiaip taip supranta. Gimsta

tribūnos Genevoje iškilmingai pareiškė visam pasauliui, kad Lietuvos vidaus ir užsienio politikos pagrindas yra griežtas ir lojalus tarptautinių pasižadėjimų pildymas ir pasiryžimas taikingai sugyventi su kaimyninėmis valstybėmis. Kiekvieną ginčą ar nuomonių skirtumą dėl tarptautinių pasižadėjimų vykdymo, ar tai Vilniaus byloje ar Klaipėdos Konvencijos, Lietuvos Vyriausybės yra pasiryžusi išspręsti Hagos Tribūnole. To tribūnolos sprendimai jau dveji-ais atvejais įrodė Lietuvos kaimynams ir visam pasauliui Lietuvos lojalumą sutartims.

Nežiūrint į propagandos viesulą, Klaipėdos rinkimai įvyki ir politiškai vejai apriims. Šiuo tarpu lietuviams nedera sielotis ir įsivaizduoti padidintą pavojų; bet ramiai ir šaltai reikia budėti ir nepaliumamai stiprinti lietuvišką atsparumą.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

lietuviškai - angliškas žargonas. Antroji, ten gimusi, karta ir tuo žargonu mažai besinaudoja, nors dar moka, o trečioji karta dažniausia nė to žargonu nebemokės. Lietuvių laikraščiuose jau įvedama ir angliški straipsneliai, nes jie ten gimusiems suprantamesni. Lietuvių kalbai išnykus, nutruks ir beveik visi Amerikos lietuvių santykiai su Lietuva, nes kitos lietuviybės žymės ten lygiai greitai nyksta.

Vargiai ar galėtų saugesne padėtimi pasidžiaugti ir naujoji mūsų emigracija milžiniškoje Pietų Amerikos šalyse. Ir ten daugiau kaip 80 procentų emigrantų susispietė didžiuosiuose miestuose, kaip Buenos Ayres, Montevideo ir Sao Paulo. P. Amerika mažiau biznieriška, bet lotyniška civilizacija ir jūdrinė nuotaika sudaro jaukias ir masinančias apstovas; graži, lengvai pramokstama kalba, draugiški, socialūs žmonės vilioja prie savęs kiekvieną ateivį ir migdo jo tautinę samonę, verčia užmiršti senąją tėvynę. Nesukurdami sa-

vo etnografiškos teritorijos, ten lietuvių jokiū būdu negalės išlaikyti kelias kartas savo tautybę ir kalbos. Jų likimas irgi jau išspręstas: jų tolimesni aniniai mokės tik ispaniška ir portugaliskai ir ne visi bežinos iš kur jų seneliai yra kilę. Argentinoje lietuvių dar ne taip seniai gyvena, bet jų kalboje jau daug ispaniškų žodžių. Brazilijos lietuvių, vos prieš keletą mėnesių atvykusių iš Lietuvos kalboje irgi teko pasistebėti portugaliskų žodžiu. Gauname įspūdį, kad visose Naujojo Pasaulio valstybėse seniau nusistoję tradicijos, papročiai ir vyriausiant valstybinė kalba daro daug greitesnės ir gilesnės įtakos visiems naujiems ateiviams, išrautiems iš senosios Europos, kur jie amžiais galėdavo išlaikyti savo kalbą ir papročius, net kęsdami dėl jų kartais labai sunkią priešpaują ir persekiojimus. Naujos žemės dingsta senas tautinis atsparumas, nes laisvė visus sužavi ir suvilioja.

(Bus daugiau)

P. VAIVORAS

CIVILIZACIJA AR KULTŪRA

Skaitant laikraščius, knygas arba klausant prakalbų galima dažnai patėmyti, kaip aukšto mokslo žmonės, net baigę universitetą, neatskiria civilizacijos nuo kultūros. Kame reikėtų vartoti žodį civilizacija vartoją žodį kultūra ir atbulai. Taigi šiam straipsnyje trumpai paaiškinu šiuos žodžius civilizacija ir kultūra.

Tiesa, civilizacija rišasi su kultūra, bet visgi turi skirtingą prasmę gyvenime. Civilizacija glūdi žmogaus santykiuose su žmogum. Civilizuota tauta yra ta, kuri užlaiko teisingumo santykius tarp savo piliečių, kame užtikrinta pilna asmens laisvė, pilna turto apsauga, kame piliečiai gali naudotis savo teisėmis be įžeidimo savo artimo. Taigi civilizacija apima valstybės ir visuomenės sutvarkymo dirvą. Laukinės tautos neturi civilizacijos, kadangi tenai nėra apsaugota žmogaus gyvastis nei jo turtas, nekaltant apie žmogaus laisvę.

Žodis kultūra reiškia tobulinti, lavinti. Kuomet ūkininkas pagerina savo daržą arba sodą, sakoma — jis įvedė hortikultūrą, bet nesakoma — ūkininkas įvedė į savo daržą hortocivilizaciją; kuomet jaunuolis lavina savo kūną, kad būtų sveiku ir stipriu, sakoma — jis vykdo kūno kultūros pratimus (physical culture). Taigi gali būti proto kultūra, dvasios kultūra, etikos kultūra ir taip toliau. Taigi kultūra apima visas mokslo šakas, industriją, žemės apdirbimo sistemą ir paties žmogaus kūno, dvasios ir valios išsilavinimo laipsnį. Reikia dar atskirti žodį progresas, kuris reiškia, kiek žmogus padarė pažangos civilizacijos arba kultūros eigoje.

Kaip dabar pažinti, kuri tauta yra kultūringa, kuri civilizuota, kuris asmuo kultūringas, kuris civilizuotas, arba nekultūringas, necivilizuotas.

Jeigu lietuvis nuvyktų į Afrikos vidurį ir tenai apsinakvotų pas hotentotą, Afrikos negrą. Taisi hotentotas lietuvių tą naktį nužudytų vien dėl to, kad jam nepatiko lietuvių baltas veidas. Hotentotas nėra civilizuotas, nes jis nebrangina kito žmogaus gyvasties, kas yra priešinga civilizacijos supratimui; hotentotas nėra kultūringas, nes jis neturi jokio išsilavinimo.

Vienas studentas, baigęs universitetą, tapo banditu, jis vieno turtuolio išžudė visą šeimyną ir su pinigais pasislėpė taip, kad policija jo niekuomet nesurado. Tas studentas yra kultūringas, reikiama išsilavinęs, mokytas, bet jis necivilizuotas, nes jo papildyta žmogūdytė yra lygi Afrikos hotentotui, kurs nužudė lietuvi.

Dabar aple tautas. Lietuva atgavusi nepriklausomybę padarė didelę pažangą kultūros srityje, patobulino susisiekimą, atidarė daug įvairių mokyklų, pagražino

miestus ir miestelius ir taip toliau. Bet ar Lietuva padarė didelę pažangą civilizacijos srityje, tenka abejoti. Girtuoklystė vyrąja dabar, kaip ir pirmiau, žmogūdytės, plėšikavimai, apgavimai nei kiek nesumažėjo. Ponių išaikovojimai valdininkais ir tarnautojais kaip valdžios, taip ir privatinų įstaigų, pasiekė pasibaisėtinų rybų ir daugel kitų ydų išdygo lietuvių tautyje, kurių pirmiau visai nebuvo. Taigi lietuvių tauta kultūros srityje padarė pažangą, bet apie Lietuvos civilizacijos pažangą tenka truputį palaukti.

Vokiečių tauta kultūros žvilgsniu užima pirmą vietą tarp Europos tautų. Vokiečių ūkio vedimas, miestai, švara, žodžiu sakant, viskas ten sutvarkyta pagal paskutinių technikos reikalavimų. Tuo tarpu vokiečių tauta civilizacijos žvilgsniu žemiau stovi už daugel kitų tautų. Švedai ir angliai stovi daug aukščiau už vokiečius civilizacijos eigoje. Vokiečių žiaurumas ir peštukizmas trukdo jiems pralenkti kitas tautas civilizacijos srityje. Visiems yra žinomas vokiečių žiaurumas patirtas laike pasaulinio karo. Kuomet Hitleris išgalėjo Vokietijoje, tad pasirodė tikras vokiečių tautos veidas. Iškilio bairūs žydų persekiojimai, naciai visos Afrikos hotentotais, kiekvienas gauna muštį, jeigu tik praėjo pro šalį svastikos, bet pamirošo ją saliuoti. Toksai pasibaisėtinai įtūžimas prieš lietuvių be jokio pamato rodo, kad vokiečių tauta daug žemiau stovi civilizacijos laipsnyje palyginus su jos kultūros laipsniu.

UŽ KĄ ŽMONĖS KOLIJAM 'SVINIA LITEVSKA'

Iš Apso, Braslavės apskr. rašo, kad valščiaus valdininkams nepatinka lietuviškos pavardės. Jadvyga Viršutaitė ir V. Krivelytė norėdamos išsiimti pasus, paršė tuo tikslu prašymus ir pasirašė, kaip mokėjo — lietuviškai. Valdininkas ir kiti em koliotis: "džable", "svinia litewska," gsdinti arečtais ir pabauda. Viršutaitė buvo priversta antrą prašymą rašyti ir pasirašyti iškreipta pavarde: "Wirsutowna."

PIETŲ AMERIKOS KARE ŽUVĘ LIETUVIAI

Argentinos lietuvių laikraščiai praneša, kad Paragvajaus—Bolivijos kare dalyvavo taip pat nemažas skaičius lietuvių. Keliolika lietuvių buvo užmuštų, o apie 20 yra sužeistų. Lietuviai kariuoti yra daugiausia atvykę iš Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus, kur skurdžios gyvenimo sąlygos pastūmėjo juos rašytis į karą savanoriais.

Keli lietuvių verslininkai steigia Kaune actui gaminti fabriką.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYTI

Susivienymo tikslas vienyti brolius lietuivus katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais. Susivienymas turi Pilnamiečių ir Jaunamiečių Skyrius. I Pilnamiečių Skyrių gali įsirašyti nuo 16 iki 50 metų amžiaus. Norintys įstoti į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą. Kiekvienas narys privalo pasiskirti pašalpgavi.

APDRAUDOS SKYRIŲ LENTELĖ

CLASS A, WHOLE LIFE						CLASS C, 20 YEAR ENDOWMENT							
Age	Monthly Basis					Age	Annual and Monthly Basis						
	\$150	\$250	\$500	\$750	\$1000		\$250.00	\$500.00	\$1,000.00	Ann'l	Mon'ly		
16	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	16	12.33	1.08	22.26	1.96	42.11	3.71
17	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	17	12.34	1.08	22.26	1.96	42.16	3.71
18	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	18	12.36	1.08	22.31	1.96	42.22	3.72
19	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	19	12.37	1.08	22.34	1.96	42.27	3.72
20	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	20	12.39	1.09	22.37	1.97	42.33	3.73
21	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	21	12.40	1.09	22.40	1.97	42.40	3.73
22	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	22	12.42	1.09	22.44	1.97	42.47	3.74
23	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	23	12.44	1.09	22.47	1.98	42.54	3.75
24	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	24	12.46	1.09	22.51	1.98	42.62	3.75
25	.22	.34	.64	.92	1.19	2.20	25	12.48	1.09	22.55	1.98	42.70	3.76
26	.23	.35	.66	.95	1.23	2.25	26	12.50	1.10	22.60	1.99	42.79	3.77
27	.23	.36	.68	.98	1.27	2.30	27	12.53	1.10	22.65	1.99	42.89	3.78
28	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.35	28	12.55	1.10	22.70	2.00	42.99	3.79
29	.24	.38	.72	1.04	1.37	2.40	29	12.58	1.10	22.75	2.00	43.09	3.80
30	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.45	30	12.61	1.11	22.81	2.01	43.22	3.81
31	.25	.40	.76	1.11	1.47	2.50	31	12.64	1.11	22.88	2.01	43.35	3.82
32	.26	.41	.78	1.15	1.52	2.55	32	12.68	1.11	22.95	2.02	43.50	3.83
33	.27	.42	.80	1.19	1.57	2.60	33	12.72	1.11	23.02	2.02	43.65	3.84
34	.28	.43	.82	1.22	1.62	2.65	34	12.76	1.12	23.10	2.03	43.82	3.86
35	.29	.44	.84	1.26	1.67	2.70	35	12.81	1.12	23.21	2.04	44.01	3.88
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	2.70	36	12.86	1.13	23.31	2.05	44.22	3.89
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	2.75	37	12.92	1.13	23.43	2.06	44.45	3.91
38	.32	.46	.90	1.35	1.80	2.80	38	12.98	1.14	23.55	2.07	44.70	3.94
39	.33	.47	.94	1.41	1.87	2.85	39	13.05	1.14	23.70	2.08	44.99	3.96
40	.34	.49	.98	1.47	1.95	2.90	40	13.13	1.15	23.85	2.10	45.30	3.99
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	2.95	41	13.22	1.16	24.03	2.11	45.65	4.02
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	3.00	42	13.31	1.17	24.22	2.12	46.04	4.05
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	3.05	43	13.42	1.18	24.44	2.15	46.48	4.09
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	3.10	44	13.54	1.19	24.68	2.17	46.96	4.14
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	3.15	45	13.68	1.20	24.95	2.19	47.50	4.18
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43	3.20	46	13.83	1.21	25.25	2.22	48.10	4.24
47	.41	.63	1.26	1.89	2.51	3.25	47	14.00	1.23	25.59	2.25	47.77	4.30
48	.42	.65	1.30	1.95	2.59	3.30	48	14.18	1.24	25.96	2.28	49.62	4.36
49	.43	.67	1.34	2.02	2.68	3.35	49	14.39	1.26	26.38	2.32	50.35	4.44
50	.45	.70	1.39	2.09	2.78	3.40	50	14.62	1.28	26.83	2.36	51.26	4.52

CLASS B, 20 YEAR PAYMENT LIFE						CLASS D, ENDOWMENT AT AGE 60							
Age	Monthly Basis					Age	Annual and Monthly Basis						
	\$250.00	\$500.00	\$1,000.00	Ann'l	Mon'ly		\$250.00	\$500.00	\$1,000.00	Ann'l	Mon'ly		
16	7.52	.66	12.63	1.11	22.85	2.01	16	6.47	.56	10.53	.92	18.65	1.64
17	7.59	.66	12.78	1.12	23.16	2.03	17	6.58	.57	10.76	.94	19.11	1.68
18	7.67	.67	12.94	1.13	23.48	2.06	18	6.70	.58	11.00	.96	19.60	1.72
19	7.76	.68	13.11	1.15	23.81	2.09	19	6.83	.60	11.06	.99	20.12	1.77
20	7.84	.68	13.28	1.16	24.16	2.12	20	6.97	.61	11.54	1.01	20.32	1.81
21	7.93	.69	13.46	1.18	24.51	2.15	21	7.12	.62	11.83	1.04	21.26	1.87
22	8.02	.70	13.64	1.20	24.88	2.19	22	7.28	.63	12.15	1.06	21.89	1.92
23	8.12	.71	13.84	1.21	25.27	2.22	23	7.44	.65	12.48	1.09	22.55	1.98
24	8.22	.72	14.04	1.23	25.67	2.26	24	7.62	.66	12.83	1.12	23.26	2.04
25	8.32	.73	14.24	1.25	26.08	2.29	25	7.81	.68	13.21	1.16	24.02	2.11
26	8.43	.74	14.46	1.27	26.52	2.33	26	8.01	.70	13.62	1.19	24.83	2.18
27	8.55	.75	14.69	1.29	26.97	2.37	27	8.23	.72	14.05	1.23	25.69	2.26
28	8.66	.76	14.92	1.31	27.43	2.41</							

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kazakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietauskas, Išdinininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Išdo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Išdo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Vincas Krikičiūnas, M. D., Dr. Kvot., 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Jurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. Ižbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Vladas Palūpis, 133 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

- Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
Tamas Šelmis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Čekšys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

DANBURY, CONN.

Pavyzdingos Sutuoktuvės

Rugsėjo 2-rą, 9 val. ryte, Šv. Petro bažnyčioje susituokė L. R. K. S. A. 304 kp. narė Veronika Žiurinskaitė su James Tarne.

Per mišias jaunavedžiai ir pamer-gė priėmė Šv. Komuniją.

Kadangi jaunavedžiai yra plačiai žinomi, tai žmonių buvo pilna bažnyčia. Pabroliu buvo jaun-ojo geriausias draugas, o pamer-ge — jaunosios sesutė Ona Žiu-rinskaitė.

Po šliūbo grįžo pas jaunosios tėvus pusrūčių.

3 val. dienos svetainė įvyko bankietas. Dalyvavo jaunave-džiai, jų giminės ir pažįstamieji. Bankietą iškėlė jaunosios tėvai. Visi gražiai apsiėjo ir pasilinks-mino. Jaunavedžiai gavo virš 100 dovanų.

Po vestuvių jaunavedžiai išvy-ko savaitė laiko į Washingtoną. Sugrįžę gyvens pas jaunosios tėvus.

Jaunavedžiai abu geri katalikai ir be abejonės bus laimingi. Rap.

LRKSA 4-OS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMO FINANSINĖ APYSKAITA

Išvažiavimas įvyko rugpjūčio 11 dieną, 1935 m., Rocky Glen Parke.

STANDŲ PAJAMOS:

Table with 2 columns: Stand name and amount. Includes Luzernė, Kingston, Pittston, Wilkes-Barre, Už dingusius alaus stiklus, GAUTAS NUOŠIMTIS, Glen Park Co. Esslinger, Nallin Jennings Park Co., Railroad, Viso pajamų.

ISLAIDOS:

Table with 2 columns: Expense name and amount. Includes "Garsas", Standard Brewing Co., L. Sheporaitis, William Maziarz, Heights Baking Company, I. Kurland, Sanitary Coat & Apron Supply, Constable, De Fazio Ice Company, Luzernės 4 darbininkų kelionės, Kingstono 4 darbininkų kelionės, Wilkes-Barre 4 darbininkų kelionės, Pittston 2 darbininkų kelionės, Pirm. J. Venslauskio kelionės, Viso išlaidų, Pelnas rugpjūčio 11 d., Pelnas liepos 4 d., Abiejų išvažiavimų pelnas.

CHICAGO, ILL.

A. a. Tamošius Grigalius,

LRKSA 16 kuopos narys, mirė rugsėjo 7 d. 1935 m. 8-tą val. vakare, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Kilo iš Suvalkų rėd., Vištyčio parap., Galkiemio kaimo. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Marijoną, sūnų Vladislavą ir marčią ir sūnų Tamą ir dukterį Marijoną Gedvilienę, taip pat žentą Joną ir giminės. Nuliūde, Žmona, Sūnūs, Duktė ir Giminės.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus spalį 7-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių Salėje, 4825 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus spalį 3-čią dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių Salėje, 4825 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkiti visi būti ir nauji nariai atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną po sumos, paraptjos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

NAUJI NARIAI PRISIRASĘ IR PERSIKĖLĘ AUKŠTESNIUOSE APSAUGOS SKYRIUOSE RUGPJŪČIO MĖNESĮ, 1935 M.

Table with 4 columns: Name, Amount, Date, and other details. Includes Gudiniene Katarina, Binkulis Juozas, Encherienė Antanina, Encheris Juozas, Steplionienė Valerija, Pakulis Anna.

NEUŽMIRŠKIME KUO MES ESAME

Man tenka didelės garbės bent pora žodžių per spaudą, čia laikinai atvykusiame iš Lietuvos, prabilti į tave, mielas Amerikos lietuvi! Prabilti į tą, kuris yra brangus ne tik atskiram Lietuvoje gyvenančiam asmeniui, bet ir visai lietuvių tautai.

Paklausk pas Lietuvos dūkėlį: — Kaip gi tu pradėjai gyventi per-rėjinių nualintam smėliuotam ūkely? Atsakys, kad dėdė Amerikoje gyvenantis padėjo, siūsdamas netuščius laiškus. Taip, tikrai, dėdės ir kiti giminės, ar tai pažįstami, padėjo skurdžioms šeimoms ir karų nualintus ūkius į normales vėžes atstatyti.

Lietuvos jaunomėn taip pat yra dėkinga, nes iš jų gyvenam Amerikos lietuvis davė galimybės stiprėti ir šviestis. Nei kiek ne-mažiau dėkingumo reikiama ir pa-ties lietuvių tauta, gavusi milijonus savo kūrimosi ir vėlesniais lai-kais. Amerikos lietuvis rodė sa-vo prisirišimą ir meilę prie savo-sios tautos, negailėdamas svetur taip sunkiai uždirbtų ir sveikata laiduotų milijoninių sumų. Nusidėčiaus sakdamas, kad šiandieną jis tą užmiršo. Ne. Ir šiandieną jis remia, remia materialiai, remia ir moraliai.

Amerikos lietuvis įkvėpė tėvynės meilės ir jės pasiilgimo dvasia Dariaui ir Girėnui, kurie nepai-sydami siaubo, su šypsena veiduose, skrenda skelbdami pasauliui, kad lietuviui nebaisus Okeanos! Kas jiems džiaugsmo to valandų teikė? Ar sportas, pramo-ga, ar asmeniškai garbė? Ne. Tai mintis pamatyti savo akimis tie-vynę, minimas dainose žalias lan-kas, laukus, kuriuos ardami broliai artojai lietuviškai šneka. Pasi-kliausti iš sesutės lietuvių mėlynakės geltonplaukės kritinė skambančios lietuviškos dainos, — pasidžiaugti laisvės laime! Motinos, ar tai broliai, jiems to nedraudžia. Vietoj to, tėvynės meilės jausmais apimti, bučiuoja didvyrių linksmus veidus ir lai-mina juos: — Skrisk, sūneli, skrisk, broleli, į tėvynę... Pasa-kyk, kad mes jos pasiilgę, mes džiaugiamės matydami ją sapne ir kaip pasiilgimo simbolį siunčiamame jus.

Tėvynės garbei aukoti nesigai-li tėvai vaikai, žmonos vyrų, se-sers brolių. Tai lietuvių per am-žius toki buvo ir yra. Nors did-vyriams ir neteko išvysti tėvynės, tačiau lietuviu nebaido Soldino miškas ir šiandieną pasiryžusių

Užbaigdami šventuosius Me-tus, Šv. Kazimiero dr-jos Knis-tuškes skyriaus nariai pastatė tris kryžius. Neseniai nežinomi pik-tadariai visokiais dažais užtepė lietuviškus parašius.

Po kryžių išniekinimo Marcin-konyse lenkų apjaktinti chuliga-nėliai bent to bjauriu būdu pradėjo lietuviams kenkti.

IR VEL IŠNIEKINTI KRYŽIAI

Užbaigdami šventuosius Me-tus, Šv. Kazimiero dr-jos Knis-tuškes skyriaus nariai pastatė tris kryžius. Neseniai nežinomi pik-tadariai visokiais dažais užtepė lietuviškus parašius. Po kryžių išniekinimo Marcin-konyse lenkų apjaktinti chuliga-nėliai bent to bjauriu būdu pradėjo lietuviams kenkti.

DAYTON, OHIO

Žinotina 191 kp. nariams

LRKSA 191 kuopos susirinkimai bus laikomi kiekvieną mėn-vis pirmą sekmadienį, 3 val. po pietų, lietuvių šv. Kazimiero pa-rapijos svetainėje. Sekantis susi-rinkimas bus spalį 6 d., 3 val. po pietų. Malonėkite visi nariai susirinkti. A. S. Vaitkus, rašt.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

- "AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams \$1.50. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
"DRAUGAS," vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeiną 2384 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.
"DARBININKAS," Lietuvių šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas. Išėina du kartį savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmėčiui \$2.00.
"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.
"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2384 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.
"STUDENTŲ ZODIS," Am. Liet. K. Studentų organizacijos žurnalas 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams \$2.00.
"VYTIS," Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood Street Chicago, Ill. Metams \$1.80.

SVEIKATOS SKYRIUS

Ši Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

SVARBIAUSIAS DANTIS

Rašo DR. G. I. BLOZIS

Visi dantys yra svarbūs. Kiekvienas jų atlieka savo uždavinį kramtyme, prisideda prie palaikymo tiesios dantų eilės, palaiko normalinį žandakaulių stovį ir su-laiko kitų dantų gedimą ir užsi-krėtimą. Ištrauk, tamsta, bert kurį dantį, o už dviejų trijų me-tų patėmysi, kad ir kiti, šale sprag-os stovintieji dantys pasidarys kreivi, virstanti spragon. Visas kramtymo aparatas taip susikraipys, kad maistas pasiliks padan-tėse, smagenys pradės slinkti žemyn ir vargu begalėsi džiaugtis geru virškinimu.

Kūdikio burnoj svarbiausias dantis yra pirmas, krūminis. Šis dantis išdygsta šešiais metais kū-dikiui amžiaus užpakaly tuolaiki-nių dantų. Tėvai retai kada patė-mėja jį ir dažnai mano, kad tai yra tuolaikinis dantis. Motiuos dažnai mano, kad jis dar kris ir todėl leidžia jam gesti. Pažinti šį dantį yra visai lengva. Jis yra didesnis už visus kitus dan-tis, randasi užpakaly tuolaikinių krūminių ir yra šeštas nuo prie-šakinio vidurinio danties. Kada vaikas sulaukia šeštų metų am-žiaus, motina turėtų atidžiai ir dažnai apžiūrėti jo burną, surasti šį svarbų dantį ir saugoti jį nuo sugedimo.

Jūs esate matę žmonių su kreivais dantimis, atsiikišusiais žan-dais, iškraipytomis lūpomis ir su labai prastomis veido išvaizdo-mis. Tokie žmonės turi daug kliū-čių savo gyvenime. Jiems prisi-eina panašūs visokių nesmagumų draugijoj, šeimyniniame gyven-i-me ir daug susikrimitimo pačioj sąžinėj—vien tik dėl savo pras-tos, biaurios veido išvaizdos. Vi-si myli gražius žmones, turinčius simetrinį, patogų veidą. Kas ta-me kaltas? Čia kaltas pirmo krū-minio danties praradimas.

Šešių metų kūdikio pirmieji dantys krinta, o antrieji dygsta. Prasideja svarbi permaina jo gy-venime. Smarkus darbas eina vi-same kūne — žandakauliai auga, plečiasi, veido raumenys didė-ja ir kiekvienoj kūno daly svar-bios perversmės vyksta. Dantų kritimas tęsiasi iki 12 metų am-žiaus. Šitame laikotarpy — nuo šešių iki dvylikos metų — būna kritingas padėjimas burnoj. At-siminkime, kad mūsų veido iš-vaizdą kontroliuoja dantys: jie palaiko žandus normalinėj san-draugėj, tuo tarpu ir lūpas ir skruostus. Jeigu prarastume sa-vo dantis, mūsų veidas daug nu-kenktų — lūpos sugriūtų vidun, skruostai įdubtų ir žandai mas-katuotų į visas puses. Kūdikio žandus ir veido simetriją, tuola-kiniams dantims krintant, palaiko pirmieji pastovieji krūminiai dantys. Jie tarnauja kaip po stul-pai, ant kurių rymo žandakauliai ir apie kuriuos dygsta kiti dan-tys. Išgriaukite namo stulpus ir visas namas sugrius; lyginai iš-traukite šiuos dantis ir visas kramtymo aparatas, sykiu ir ve-

PAŠVENTINTI PAVASARININKŲ NAMŲ PAMATAI

KAUNAS. — Rugsėjo 1-mą į-vyko pavasarininkų namų pamatų pašventinimo iškilmės. Pamatų pašventinimo ir trumpą, bet nušir-džią kalbą pasakė didysis statybi-ninkas kan. P. Dogelis, kuriam ir atiteitininkai yra dėkingi už sa-vo penkių aukštų rūmus Laisvės alė-joj. Gerb. kanauninkas prisimi-nė, kad prieš dvidešimt trejus metus buvo padėti pagrindai pa-čiai pavasarininkijai — tada buvo išleistas "Pavasaris", kuris dabar atlaiko ko ne šimtatūkstantinį pa-vasarininkų sąjūdžio rumą.—"Pa-vasario" Fed-jos vyr. Vadas dr. J. Leimonas, padėkojęs visiems aktyviems statybos organizato-riams ir rėmėjams, karštai priža-dėjo, kad iš šito židinio sklis gai-sius pavasarininkų idealizmo, pa-siaukojimo ir kūrybos pasireiški-mas.

Namai, iš pamatų sprendžiant, nebus dideli, bet kuklūs. Vieta labai graži — prie pat Vytauto parko, Prėkūno alėjoj.

SPARNUOTI LIETUVIAI. DARIUS IR GIRČNAS. Parašė P. JURGĖLA TURINYS: Dariaus ir Gi-rėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per At-lantą. Soldino miško paslap-tis. Žygio atgarsiai pasau-ly. Dariaus ir Girėno nu-pelnai aviacijai ir mūsų tau-tai. Poezija apie LITUANI-KĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirtai viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštą \$1.65. Reikalaukite: "GARSAS" 73 E. SOUTH STREET Wilkes-Barre, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

L.R.K.S.A. CONNECTICUT APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS

Ivyks spalį 20, 1935, 1 val. po pietų, Town Hall, Poquonock, Conn.

Yra kviečiamos visos kuopos dalyvauti, nes bus svarbių dalykų.

Metiniam apskrities susirinkime yra renkama apskrities val-dyba ir visos komisijos; visoki raportai išduodami, taipgi sykiu ir veikimas yra nustatomas: ge-gužinės, maršrutai ir kitokie ve-ikimai. Taipgi, kuopų valdybos, nepamirškite nutarimo, kad me-tiniam suvažiavime visos kuopos išduotų savo stovį apie narius ir apskritai apie visą veikimą. Yra išsiuntinėta visų kuopų rasti-ninkams blankos ir sykiu mandatai. Malonėkite išpildyti ir sykiu at-sivežti. Kuri kuopa nesistų at-stovų, tai išpildę blanką prisius-kiť žemiau paduotu adresu. Taip-gi nepamirškite atsivežti gerų ir naudingų įnešimų apskrities ir organizacijos gerovei.

A. J. Kaunietis, apskr. rašt., 159 Russ Street, Hartford, Conn.

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nari, kad mūsų brangi orga-nizacija augtų nariais ir juose būtųjo fraterizmas dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt ne-fojant šios organizacijos zenk-lelius arba žiedus. Jei kuris na-rys-ė dar neturi minėtų zenkle-lių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

CLEVELAND, OHIO

Iš LRKSA. 142 Kuopos Susirinkimo

Aptarus kitus reikalus, eita prie rengiamo vakaro, kuris bus rugsėjo 29 dieną, 7 valandą va-karę, šv. Jurgio parapijos au-ditorijoj. Bus suvaidinta kome-dija "Amerikos dovanos Lietu-voje" — su dainomis. Vėliau bus šokis ir kortavimas su dovanomis. Komisija kviečia visus at-silankyti ir prašo visų platinti bilietus. Taipgi yra pageidavi-mas, kad kuopos visi nariai bū-tinai dalyvautų šiame vakare, taip-gi visi naujai prisirašę. Atsive-skite nors po vieną svečią arba draugą, kaip kad pas mus šioj kuopoj visuomet daroma. Nariai remia visus savo parengimus, o šis bus vienas iš linksmausių. Katalikų Federacijos atstovų susirinkime nebuvo, tai kuopos pirm. A. Vilimaitis pranešė, kad Katalikų Federacija rengiasi prie Vilniaus užgrobumo pami-nėjimo spalį 9 dieną. Užkviest-tas kalbėt Lietuvos vice konsu-las Petras Daužvardis iš New Yorko ir visa eilė kitų veikėjų. Prisirašę nauji nariai — Elž-bieta Cirlgienė, Jonas Kupre-vičius, Emilė Kuprevičiūtė. P. Glu-nė, koresp.

WATERBURY, CONN.

LRKSA 91-mos Kuopos Susirinkimas

Ivyko rugsėjo 8 d. Narių ma-žai atsilankė. Mat, tą dieną buvo išvažiavimas visos Conn. valstijos katalikų jaunimo prie Lake Quassapoug, Middlebury, Conn., tai daug motinų ir tėvų važiavo su jaunimu sykiu linksmai laiką praleisti.

BUVUS DU METU MŪS KUOPOS BASKETBOLĖS MENAGERIS STASYS LUSAS, KUOPOS PIRMIN. SŪNUS, ATSI-SAKĖ IŠ MENAGERIO VIETOS. BET PRI-žADĖJO REIKALE PAGELBĖTI, JEI BŪTŲ REIKALAS. VISI SUSIRINKĘ NARIAI APGAILĖSTAVO, KAD STASYS ATSI-SAKĖ IŠ MENAGERIO VIETOS, BET VISI NUOŠIRDŽIAI DĖKOJO JAM UŽ ATLIK-TUS DARBUS PER PEREITUS DU METU.

Gaila, kad Stasys atsisakė iš menagerio vietos, bet, matyt, Stasys dirbs kitoj dirvoj dėl lietuvių naudos — įstojio politikos darban. Gerų pasekmių linki visi nariai.

Atšalus orui namo kuopos veikimas pagerės. Reporteris

JAUNIMO KAMPĖLIS

Ks. Vanagėlis

IŠ TOLIMOS ŠALIES

Kur banguoja Nemunėlis, Kur šešupė miela plaukia, — Ten Lietuva mano brangi, Ten širdis vis mano traukia.

Ten darželiuos pinavijos, Ir mergelės kaip lėlijos, Ten šalėlė daug geresnė, Juoda duona daug gadesnė.

Žmonės tur ten gerą širdį; Draugai mano ten beliko, Tik vienam man vargdieniui Iš tenai išeit priliko.

Kur gimtinis yr kaimelis, Kur gyvena sens tėvelis; Ten mergelė ir močiutė, Tenai broliai ir sesutė.

Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau, Sparnus pakušėio kad turėčiau, Tenai raskčiau tarp savųjų, Daug linksmybių aš saldžiųjų.

Tas ne lietuvis, kūr tėvynę Baliai, kaip kūdikis apvais, Kursai pamins, ką bočiai grynė Per amžius karžygių keliais. . .

Maironis

TRYS LENKŲ PONAI

(Iš Prūsų lietuvių dainų)

Ei toli, toli, labai toli, Penki brolyčiai žolė pjovė, O aš šeštoji sesužėlė

Nešiau brolyčiams pusrytuką, Vienoj rankelėj pusrytuką, Antroj rankelėj rankšluosčiuką.

O ir atėjo trys bajorai, Trys bajorai, lenkų ponai, Viens atėmė pusrytuką

Antras atėmė rankšluosčiuką; O šis tretysis lenkų ponas Liep' man laikyti bėrus žirgus.

O aš nelaikiau bėrus žirgus, Aš greitai bėgau pas brolyčius. Gerai padarei, sesužyte,

Kad tu nelaikė bėrus žirgus; Jie būt' nupjovė šilkų kases, Jie būt' numovė aukso žiedus;

Iš šilkų kasų kamanėles, Iš aukso žiedų pentinėlius.

LIETUVOS ISTORINIAI ATSTIKIMAI RUGSĖJO MENESĮ

1865 m. 13 d. Vilniaus generalgubernatorius von Kaufmann'as uždraudė lietuviams lotynų raides spauda.

1901 m. 21 d. mirė žymus lietuvių poetas Pranas Vaičiaitis.

1919 m. 25 d. Anglija pripažino Lietuvą de facto.

1931 m. 16 d. Tarptautinis Hagos Tribunolas atėmėms reikalavimą atidaryti Kaišėdorių-Lentvario geležinkelio liniją, pripažino Lietuvai teisę imtis visų priemonių ginant savo valstybės reikalus.

IŠVAŽIAVO MOKYTIS

OAKVILLE, Conn. — Garsaus Oakville lietuvių garžnyko ir biznieriaus Silvestro Zdanio sūnus išvažiavo į Mt. St. Mary's, Emmitsburg, Md. mokytiis daktaru.

Linkime jaunam Zdaniai geriausių pasekmių. Tai rimtas vaikas ir gabus mokslo. Jisai ilgą laiką darbovosi su studentais ir studentų kuopa jam linki viso gero.

Jo tėvai priklauso Waterburio Šv. Juozapo parapijon, turi puikų biznį ir pernai pasistatė karališką naują modernišką garadžių.

Smagu ir malonu matyti, kad kai kurie mūsų lietuviai žymiai yra prasimušę biznyje ir kad siūncia savo vaikus į aukštus mokslus ir tų katalikiškas mokyklas. Tai gražus susipratimas.

Jaunasis Zdanis yra nemenkas basketlininkas ir muzikos mėgėjas.

Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didelė gėda — savosios gerai nemokėti.

THOMPSON, CONN.

Marianapolio Žinios

Rugsėjo 7-tą, 7:15 val. vakaro, įvyko A. L. K. S. Sąjungos pirmosios kuopos plenumo susirinkimas. Dalyvavo netik visi kolegijos studentai, bet ir gerb. kun. direktorius dr. J. Navickas, kun. J. Vaškas, kun. A. Švedas, kun. dr. J. Pauliukonis ir prof. dr. J. Rimavičius.

Sio susirinkimo vedėjas buvo stud. Stasys Grafas. Gerb. kun. direktorius sukalbėjo maldą. Po to, stud. Grafas pasakė išpūdingą įžangos kalbą, karštai sveikindamas naujai atvykusius studentus, ir baigdamas, pakvietė kun. J. Vašką paaiškinti naujokams kuopos tikslą.

Šių metų valdybą išrinkti: pirm. Stasys Grafas, Pittsburgh; vice pirm. Jonas Šakočius, Pittston, Pa.; rašt. Pranas Skeivis, Brockton, Mass.

Plenumo sekcijų pirmininkais buvo išrinkti: Meno sekcijos — Julius Stankus, New York, N. Y.; Sporto sekcijos — Antanas Dranginis, Cumbola, Pa.; Spaudos sekcijos — Antanas Bambalas, Chicago, Ill.

Olimpijadose (kitą dieną įvyksiančios) teisėjais buvo nutarta pakviesti prof. dr. Rimavičių, prof. J. Riskevičių ir kun. dr. Pauliukonį. Jiems talkon priskirti dar stud. A. Petravičius, No. Adams, Mass. ir T. Kazlauskas, Philadelphia, Pa.

Taipgi buvo nutarta artimu laiku surengti "gaudeamus," tai yra, bendro pasilinksminimo vakarėlį. Programą suruošti ir bendrai tuo reikalui rūpintis buvo išrinkti: stud. Julius Stankus, Jonas Šakočius, Aleksandras Petravičius, Vincas Urbonas ir Stasys Saplys.

Susirinkimas baigėsi tik prieš vakarines maldas. Kun. direktorius sukalbėjo maldą.

Rugsėjo 8-tą, 5 val. po pietų, įvyko sporto sekcijos susirinkimas. Buvo nutarta keleta svarbių dalykų.

Susirinkimą vedė sekcijos pirmininkas Ant. Dranginis. Prof. Jonas Rakauskas sukalbėjo maldą ir prasidėjo darbas. Pirmininkas pasakė gražią sveikinimo kalbą ir paaiškino sekcijos tikslą. Kalbą sekė kitų valdybos narių rinkimas. Išrinkti: V. pirm. Antanas Akstinas, Brockton, Mass.; rašt. Jonas Mikėlionis, DuBois, Pa.

Iš eilės sekė futbolo reikalų svarstymas. Reikalų vedėju (manager) buvo išrinktas Stasys Grafas. Būvo pasitarta visa virtinė smulkesnių dalykų ir buvo išrinktos komisijos sutvarkyti biljardų, keglių ir ping-pong žaidimus.

Baigdamas susirinkimą, stud. Dranginis pakvietė kun. Vašką sukalbėti maldą.

Rugsėjo 8-tą įvyko Marianapolio studentų olimpijada. Dalyvavo apie 50 studentų. Laimėtojai buvo apdovanoti dėžutėmis saldainių. Olimpijadose rezultatai: šimto mastų bėgimas — Jurgis Juodelis; futbolo spyrimas — Juozas Stanionis; dviejų šimtu mastų bėgimas — Jurgis Juodelis; futbolo metimas — Jonas Šakočius; ritinio (diskos) metimas — Juozas Stanionis; jieties metimas — Juozas Stanionis; sviedinio metimas — Juozas Kamandulis; trikojų bėgimas — V. Alinskas ir J. Kamandulis; mylios bėgimas — Vincas Kazlauskas; vaikų šimto mastų bėgimas — Vincas Urbonas.

Studentui Juozui Stanionui buvo padovanotas sidabrinis medalis. Jis laimėjo daugiausia fizinių mąkštų. Jurgiu Juodeliu buvo padovanota aukso medalis. Jis laimėjo daugiausia bėgimo lenktynių.

Olimpijada parodė, kad Marianapolio studentai pasižymi ne tik proto bei valios lavybose, bet nei kiek neprasčiau yra išsilavinę ir kūno mąkštose.

Jonas Šakočius, L. K.

IŠ STUDENTŲ VEIKIMO

WATERBURY, Conn. — Per reitą sekmadienį pirmą sykį po visų ilgų vakacijų pasirodė savo kambariuose vietiniai studentai ir studentės. Tai buvo jų pirmasis mėnesinis susirinkimas. Susirinko gana daug, bet nevisi.

Buvo kalbėta apie metinę studentų programą. Turėsime mėnesinius susirinkimus, kaip ir per pereinus tris metus, kas antrą mėnesio sekmadienį pusę po pirmą (1:30 P. M.) studentų kambariuose.

Paskui turėsime lietuvių kalbos kursus. Tai bus kas trečiądienį septynią valandą studentų kuopos kambariuose. Pradžioje spalio mėnesį. Kunigas Kripas nuosirdžiai kviečia visus ir visas Waterbury studentus ir studentes ir visus kitus, kad ir nestudentai, atsilankyti. Tai bus užduoka, tiktai ateikite.

Beje, kunigas Karlonas iš New Britain irgi mokys Bristoly, kur pernai mokino Lithuanian Catholic Crusaders, ir kunigas Gauronskas Bridgeporte duos lietuvių kalbos pamokas kas savaitę. Tai puiku ir visi lietuviai, kurie gali, turėtų atsilankyti į tas pamokas.

Paskui svarstėme studentų skritulių (bowling) ratelio dalykus. Pasirodė, kad ir šiemet mes turėsime, kaip per pereinus tris metus, nuosavą lygą (bowling league). Visi studentai ir studentės yra kviečiami prisidėti prie šio ratelio. O jeigu randasi kitų vaikinių ir lietuvių, kurie ir kurios norėtų žaisti (bowling) su studentais, tai visi ir visos kviečiami prisirašyti.

Išvažiavo Mokytiis

Edvardas Ragis išvažiavo į Georgetown žėituti katalikų universitetą. Edvardas jau antrus metus ten eina ir, matyt, jam ten labai patinka ir sekasi. Jisai gabus atletas ir kuomet buvo prie mūsų, tai buvo vienas iš mūsų žvaigždžių basketbolininkų. Jisai lošė su Lietuvos Vyčių basketball komanda ir tenai pasižymėjo, kaip greitas atletas, nebėjais, ir turis ar akis. Mes linkime jaunam Edvardui aukštai prasimušti netik atletikoj, bet dar labiau ir kas svarbiau moksle.

Jo šeimyna surengė jam išleisvę į kurias atsilankė jo prieteliai, kunigai Gradeckas ir Kripas.

Nėra biauresnio daikto, šventas Bernardas mena, kaip kad gražiam kūne šlykšti siela gyvena.

JUOKELIAI

Iš 500 Tik Du

— Tėte, — tarė vienas vaikas, — vakar vakare mačiau mūsų gatvėje daugybę šunų; buvo jų penki šimtai.

— Man rodos, kad ne tiek daug, — tarė tėvas.

— Teisybė, tėte, bet negalėjo būti jų mažiau kaip dešimts. Tuo esu visiškai įsitikinęs.

— Negaliu tikėti, kad būtum ir dešimtį šunų matęs, — atsakė tėvas. — Nes lygiai taip pat tvirtinai matęs penkis šimtus, o paskui jau tik dešimtį šunų. Pats du kartus prieštaravai ir todėl negaliu tavim patikėti.

— Taip, tėte, — tarė sumišęs vaikas, — mačiau tik mūsų rudį ir dar vieną šunį.

Medinė Galva

Bėdina moteriškė pasakojė savo kaimynėi.

— Kol svietas buvo svietu, dar nebuvo kito tokio gabaus vaiko, kaip mano Motiejukas.

Pamislų, jis neseniai padirbo dvi kedės ir smuiką vienas pats iš savo galvos ir dar liko gana medžio kitiems daiktams.

Geras Katinas

— Mažute, paslėpk tuos lašinius, kad katinas nesuėstų.

— Ne, močiut, čia žydo katinas, tai lašinių nees.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Retai rašinėju į Amerikos lietuvių laikraščius, bet nuolat seku lietuvių katalikų gyvenimą Amerikoje skaitydamas "Garsą" ir jame matau mano aplankytas lietuvių katalikų kolonijas ir jų veikimą.

Šiuo laišku sveikinu jus, mano brangieji broliai ir seserys Amerikoje, linkiu gausių Dievo malonių ir siunčiu žinučių iš mano aplankytų vietų Lietuvoje 1935 m.

Kaunas jau netoks, kokį palikote vykdam į Ameriką. Jis turi per Nemuną ir Viliją gražius geležinius tiltus. Prieš karą Kaune buvo tik 6 katalikų bažnyčios, o dabar 17. Isteigtos 4 naujos katalikų parapijos: Aleksote, Slabadoje, Žaliame Kalne Kristaus Prisikėlimo ir Šv. Antano parapijos. Svarbesnės visos gatvės meksfaltuos. Mieste susisiekimas gražiais autobusais ir automobiliais.

Po visą Lietuvą galima susisiekti autobusais. Nuo Šiaulių į Telšius eina naujas geležinkelis, tiesiama naujų plentų ir daug išdygo viešelių, kurių nebuvo prie rusų. Tarp prieškarinės ir dabartinės Lietuvos yra didelis skirtumas.

KELIŅĖS PO LIETUVĄ

Birželio 7 d. autobusu iš Kauno per Raudondvarį, Babtus, Labunavą atvykau į Josvainius. Oras gražus. Visu pakeliu laukai ir pievos gražiai žaliuoja, išrodo bus geri metai. Nevėžio pakrantėse čiuaba lakštingalos, kukuoja gegutės ir laukuose čirena vyturėliai, kai kur ir pėmpė gyvuoja. Pienienėliai gandydami gyvulėlius dainėles dainuoja ir dūdelėmis dūduoja.

Josvainiai — nedidelis miestelis, jį puošia šiušvė ir labai graži dvejių bokštaiis mūro, bažnyčia, viduje gražiai išdėžyta ir trimis gotiško stiliaus altoriais. Ją pastatė kan. J. Navickas savo rūpesčiu ir parapijiečiai su amerikiečiais savo aukomis.

Deltuva. Liepos 28 d. autobusu atvykau į Deltuvą, miestelis mažas, bažnyčia medinė, viduje gražiai išdėžyta, šventorius platus ir apodintas medžiais. Per Šv. Petrą čia atvažiavo Arkivyskupas. Jį sutiko kaitlingi parapijiečiai ir 20 kunigų. Ganytojai pagerbti buvo pastatyta daug garbės vartų ir gražiai išpušta bažnyčia. Arkivyskupas pasakė gražų pamokslą, primindamas, kad Deltuvos parapija įsteigta dar pagonijos laikais. Pažymėtina, kad deltuvičiai, maži ir dideli, gražiai gieda bažnyčioje. Žmonės dori ir dievoti. Deltuvos apylinkės gražios ir pasipuošę miškais.

Joniškės miestas sparciai auga, mat, stovi prie geležinkelio ir plento. Yra gražių namų, bet visų gražiausias Joniškės papulėlis, tai nepaprastai graži, didelė, vienobokštė bažnyčia, pastatyta kan. L. Šiaučiuo nepaprastu sumanumu ir darbštumu. Ji gražesnė, negu lietuvių katalikų Baltimorės ir didesnė negu Šv. Kryžiaus Chicago bažnyčios. Vidus marmuro imitacija išstasytas, tęsiasi 4 kolonų eilės. Neužmirštas ir neseniai pas duris dešiniame šone įmirytas gražus bronzinis kan. Liudviko Šiaučiuo biustas, kurio rūpesčiu ši bažnyčia pastatyta. Senelis kanauninkas L. Šiaučiuonas dar gyvas ir klebonauja Linkavoje, kur jis jaunutis kunigėlis buvo vikaru. Kelis kartus apžiūrėjau ir negalėjau atsigerėti bažnyčios gražumu. Ji galėtų stovėti Paryžiuje, Vašingtone ir kituose pasaulio centruose. Iš lauko ji gelsvai-baltai nudažyta, išgražinta daugybe meniškių stovylių.

Liepos 8 d. susiradęs lengvąjį automobilį dūmiai į Žagarę. Javai visur, kaip dūmas, kviečiai vietomis išgulę. Nuo kalnelio senas ir geras vieškelis, vietos man visur pažįstamos. Štai privažiavome Skaisgirį. Seniau filija, o dabar parapija su dviem kunigais. Dar pusvalandis ir aš jau Žagarėje, kur per 7 su viršum metus garbinau Dievą ir tar-

nauv žmonėms ir tai sunkiausia karo laiku iki išvykstant Amerikon. Čia aš parašiau savo išpūdius iš karo laiko, kuriuos skaitėte Bostono "Darbininke" 1921 m. Kaip visur, taip ir čia žmonės dejuoja, kad nėra kur dėti bekonų, javų ir gyvulių. Mokesčius reikia mokėti, o litų nėra iš kur gauti. Bėda-bėda, o skolos galvą ēda — niūniuoją ūkininkas krapštydamas pakaušį.

Į ATEITININKŲ KONGRESĄ

Žagarė stovi ant pat Latvijos sienos. Iš čia liepos 20 d. 8 val. ryto su kun. J. Jasiukaičiu jo automobiliu zvimbėme į Ateitininkų Kongresą į Telšius. Išpūdiškai: nuo Žagarės iki Telšių apie 100 kilometrų. Už 23 kl. privažiavome Kruopius. Pakeliu visur apylinkės įvairios, kalnuotos ir gražios; aplink žaliuoja miškai ir laukai, ruduoja sugrėbto šieno kupetos ir laukia giedresnio oro; lumose tēško vanduo ir jame plūduriuoja viksvos, o ark'ys iki pilvo įbrides jas žvejoja. Į Kruopius kelias blogas, nes viduryr perdaug iškeltas, šonai stai'ya nukasti, važiuoti nepatogus, o po lietaus net pavojingas. Kruopių miestelis nedidelis su gražia mūro, dviejų bokštų bažnyčia. Už miestelio katalikų senkapiai, bet jie liūdi, kad nebuvo kas apgintų jų katalikišką garbę nuo katalikybės priešų, kurie drįso prie jų prįjungti bedievių kapines, kuriose guli tik dvi laisvamanybės "aukos." Nuo Kruopių iki Papilės 24 kl.; apylinkės lygios, visur iki pat Telšių javai geri. Nuo čia keliai irgi gali būti pavyzdžiu visai Lietuvai: lygūs, smulkiu žvyru žvyruoti ir šonai nenuarti, kaip Pernaravos ir kituose valsčiuose. Papilė miestelis nedidelis, bet švarus su gražia dvejų bokštų mūro bažnyčia. Papilė puošia Venta savo tiltu ir šlaitais. Nuo Papilės iki Šiaudinės apylinkės panašios, tik labiau jas kaiso žali miškai; atokiau į Triškius apylinkės kaskart darosi kalnuotesnės, įvairesnės ir įdomesnės. Į Triškius nusileidome nuo aukšto kalno, miestelis mažas, bet įvairus, labai aukštai kalnais ir medine bažnyčia; pro miestelį teka Virvytė ir jį puošia savo ilgu tiltu.

Nuo Triškių į Telšius bevažiuojant ištikrųj galima su Baranausku niūniuoti: "kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų didi ir maži kalneliai;" kairėje pusėje pro kalnus ir miškus vingiuoja Virvytė. O toliau-toliau už daugybės kalnų ir miškų ir mėlynuojančių tarši dūmas daug matosi Šatrijos kalnas, ant kurio dunkso aukštai, smailus pastatas, bet kas tai — nežinau. Tik iš Maironio rasti žinau, kad verta sustabdyti arklius ir užkuopti jo viršūnėn...

Pirmą kartą gyvenime Telšiuose. Jie stovi, kaip Roma, ant septynių kalnų ir žiūri į milžinišką sidabrinį ežero veidrodį. Labai sena ir originalaus stiliaus bažnyčia, kurios žemutinė dalis sudaro parapijone, o antrasis aukštai katedrinė bažnyčia. Miestas pasipuošęs Popiežiaus ir tautos vėliavomis. Marguluoją studentų, studentų ir moksleivių ateitininkų kepuraitės. Visur jaunuomenės klegesys ir sendraugių rimtos eisenos ir kalbos. Suvažiavo apie 3000 ateitininkų sendraugių, studentijos ir moksleivių, ir nesuskaitomos minios brolių žemaitėlių.

Ateitininkų milžiniškas kongresas, savo nepaprastu pasisekimu, ne tik entuziastiškai nutaikė ir atgaivino pačią ateitininkiją, bet sužavėjo ir gausiai sutalpusias žemaičių minias savo pamaldomis, eisenomis, dainomis, vėliavomis ir pasirodymais. Duok, Dieve, kad tas jubiliejinio kongreso pasisekimas plačiosios jaunuomenės širdyse uždegtų dar didesnį troškimą: "Viską atnaujinti Kristuje." Iš Telšių drauge su amerikiečiais lietuviais aplankiau ir Hermanto ežerą. Jis labai didelis, turi kietą žvyruotą dugną ir tyrą vandenį. Jo apylinkės apsuptos žaliuojančiais miškais

ir kalnais. Čia atvykome autobusu ir automobiliais pajavairinti popiečio laiką ir palinksinti amerikiečius ir lietuvių studentus, kurių čia atvyko keliasdešimt.

Po kongreso tais pat keliais grįžome į Žagarę.

Greit prabėgo mano atostogos ir reikia sakyti sudiev Žagarai ir dumti į Kauną.

ŪKININKŲ VARGAI IR STREIKAI

Rugpjūčio 5 d. autobusu iš Žagarės į Joniškę 28 klm. pakeliu sutikau daug iš Joniškės grįžtančių vežimų, bet nuostabu — visi vežimai grįžta su neparduotais bekonais, žmonės nuliūdę. Penktadienį išvažiavę manę parduoti ir štai nepardavę grįžta pirmadienį, nes neima nei už 40 litų, kadangi nėra eksporto, vokiečiai uždarė sieną.

Kaimuose didelis nepasitenkinimas dėl negalėjimo parduoti atliekamų gyvulių ir javų. Jau pradėjo patys ūkininkai rūpintis savo būkle. Nuo rugpjūčio 20 iki 28 Kaune pajutome ūkininkų bėknotą, jie neveža į miestus pieno, javų, gyvulių ir kitokių produktų, kol nebus pakeltos kainos. Ypač Suvalkijos kraštas susitarė ir dežuruoja pakelias, kad niekas nevežtų į miestus jokių produktų, tad Kaune dar bado neatveža nors neperdaugiausiai produktų, bet Kaune dar bado nematome. Kaip toliau bus — nežinia. Iš tolesnių vietų neveža, nes bijo, kad neperšautų arklius, neišlietų pieno ir smetonos ir kad neapklūtų. Kai kas mano, kad tas streikas politinio pobūdžio, bet greičiau bus jis tik ekonominio pobūdžio. Rugpjūčio 21-mą pats ant Nemuno tilto buvau ir mačiau, kad niekas nevažiavo į Turagę, nors buvo turgaus diena. Pasakoja, kad ant kelių vaikščioja žmonės ir neleidžia jokių produktų vežti į miestą. Iš Suvalkijos atvykė pasakoja, kad ten jau pieninės uždarytos, nes negauna pieno. Marijampolėje rugpjūčio 21-mą buvęs tuščias turgus. Policija pradėjo trukdytojus nuo kelių varinėti, bet žmonės bijo rodytis, kad nereikėtų nukentėti, nes sako, kad piauštą javų maišus ir kitų nemalonumų galima patirti.

IŠ JONIŠKĖS AUTOBUSU Į PAT KAUNĄ

Į Šiaulius atvykau 9 val., aplankęs Šv. Petro bažnyčios kleboną ir kunigus, 10 val. sėdau į didelį gražų autobusą ir tęsiau savo kelionę. Privažiavome Radviliškį. Miestas nemazas, geležinkelio mazgas, yra įvairių įstaigų ir mokyklų; bažnyčia medinė, 3 kunigai. Ir Šniūraičiuose jau yra kunigas ir organizuojama parapijė.

Privažiavom Seduvę. Miestelis vidutinis, daug žydu, bažnyčia mūrinė, matoma daug agurkų paravinėjant. Apspito daug žmonių autobusą, ypač žydukų — žingeidaujasi ir žiūri į keleivius.

Baisogala — miestelis nedidelis, bet švarus ir pasipuošęs savo labai gražia vienu bokštu mūro bažnyčia; apylinkės įdomios.

Grinkiškė — miestelis mažas, turi gražią mūro bažnyčią, mota kyklą ir paštą. Keliai čia ir iki pat Kauno labai geri ir lygūs.

Krakės jau ištolo matosi. Graži, aukšta mūro bažnyčia su dviem bokštais. Nors netoli mano giminės parapijos Josvainių, bet tik pirmą sykį pasitaikė būti Krakėse.

Dotnuva — su dviem bažnyčiom: viena Žemės Ūkio Akademijos, o antroji labai sena dar Bernardinų statyta didelė, graži ir išpūdinga parapijos bažnyčia, ypač jos priešakis daro katalikui gražų išpūdį savo labai dideliu kryžiumi tarp dviejų bokštų palatpintų.

Kedainiai — apskrities miestas, per vidurį teka Nevėžis; dvi bažnyčios: Šv. Jurgio mūrinė dar kryžuočių statyta ir Šv. Juozapo medinė; yra gimnazija, kelias mokyklų ir įvairių įstaigų; stovi daug kariuomenės. Po valandos leidomės per Nevėžio tiltą ir visą kelią važiuovome gražiomis Nevėžio pakrantėmis. Keliai labai geri. Štai Labunava. Nesykį čia laikiau Šv. Mišias ir pamokslu-

sakiau. Bažnyčia medinė, bet labai graži vieta, ant Nevėžio kranto. Babtai — miestelis mažas, bet gražioje vietoje ant pat Nevėžio kranto; bažnyčia medinė, apylinkės labai gražios savo lankomis ir šlaitais, pro kuriuos vingiuoja Nevėžis. Kiek pavaziavus, štai matosi ant aukšto kalno dviem bokštais balta mūro bažnyčia, neseniai pastatyta, ant tos pačios vietos, kur senoji stovėjo ir rusai laike karo susprogdino. Ją pastatė kun. Irtmanas, parapijiečių aukomis. Iš čia tai tikrai nepaprastai gražios apylinkės: vingiuoja Nevėžis, apjuostas kalnais, miškais ir pievomis. Po 20 minučių aš vėl Kaune, kur reikės gyventi ir ištisus metus dirbti iki 'itų atostogų, jei Dievas duos jų sulaukti. Kaune didelis judėjimas, matoma daug svečių iš užsienio. Pasimačiau su pažįstamais kunigais iš Amerikos: prel. Krušu, Ambotu, Valantiežumi, Inčūra, Šeštoku, Bumša, Stoniu ir kai kuriais pasalučiais.

KARIUOMENĖS PARADAS

Pasaulio Lietuvių Kongreso proga rugpjūčio 15-tą įvyko kariuomenės paradas. Užsienio lietuviai iš džiaugsmo verkė matydami narsią Lietuvos kariuomenę ir jai šaukė valjo. Matėme visas dalis: pėstininkų apskurumą gimnastikoj, artilerijos ir kavalerijos nepaprastu miklumus ir su manumus puolant priešą, šaudant iš šautuvų ir kanuolių. Arkliams, kaip žaibas bėgant, kareiviai pataikoma nukirsti molio galvas, karklus; arkliams, kaip kurtams bėgant, jietimis pamauna ant žemės gulintį iškimtą priešą, perkuria iškimtą kareivį, pataiko į žiedą ir tt. Be to šokinėja iš vienos pusės arklio į kitą, siekia žemę ir žoles rauna; arkliams, kaip zuikiams bėgant, kareiviai visokiomis įvairiomis pozomis daro visokius šposus ir vartalojasi. Labai buvo įdomūs artilerijos ir kavalerijos puolimai ir šaudymai iš kanuolių, kuomet per 5 minutes apšaudoma priešas iš artmotų ir vėl ant arklių kaip žaibas pasprunka į savo pusę. Žmonių buvo aplinkui nustoje laukai. Po kariuomenės parado prasidėjo avijacijos paradas: pasirodė sklanlytuvas dirguojamas karin. Piračio, kurs išdirbinėjo visokias figūras ore, po to pakilo kelias orlėvių ir pradėjo daryti įvairias nirties kilpas ir puolimus. Bet sykiu pakilo ir baisus juodas debesys ir greitai su audra prakiuro ant tūkstantinių žmonių minių. Buvo juoko, strioko ir plėkų iš šilkinų suknelių ir frakų. Buvo ir ašarų, o rytdieną šimtai skalbėjų turėjo darbo skalbti ir prosyti. Kiti mirdamas atsimins pirtį Lietuvoje per Kongresą. Tiek apie kongresą, apie kurį plačiau pasakys sugrįžę amerikiečiai ir laikraščiai aprašys.

ŠV. KAZIMIERO DR-JA

Ji gyvyuoja 29 metai. Per tą laiką, ypač ačiū jūsų brangūs lietuviai katalikai amerikiečiai, paramai ir narinams mokesčiams, išleido 600 suvirš knygų, leido laikraščius ir žurnalus. Be centralinio knygyno Kaune, Rotušės Aikštė Nr. 61 ir Laisvės Alėja Nr. 64, turi knygynus: Panevėžyje, Šiauliuose, Tauragėje, Ukmergėje, Plungėje, Vilkaviškyje, Šiauliuose ir Tauragėje. Turi savo namus. Pagerinta spaustuve, knygų rišykla ir kitos įstaigos aprūpintos naujomis mašinomis ir kitomis priemonėmis. Todėl maloniai prašau ir toliau Šv. Kazimiero draugiją palaikyti ir ją remti įsirašinėjant į jos narius. Remdami katalikišką spaudą remsite ir savo tėvynę Lietuvą, nes per gerąją spaudą dorindami žmones, stiprinsime ir pačią tėvynę Lietuvą. Galite tiesiai patys įsirašyti narius, kreipdamiesi į prelatą A. Dambrauską, Kaunas, Rotušės Aikštė Nr. 6. Galite ir per mane įsirašyti Šv. Kazimiero draugijos narius ir kitokių katalikiškų leidinių ir laikraščių užsisakyti, su malonumu padėsiu. Mano pastovus adresas: kun. Petras Kasčiukas, Laisvės Alėja Nr. 61. Kaunas. Lithuania.

Tuomi ir baigiu savo laišką. Sveikinu ir linkiu Dievo malonumų ir linkiu Šv. Mišias ir pamokslu-

Kun. P. Kaščukas

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasitirsait pas mus. Rašykite:

KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

PAŽINK SAVO KRAŠTO GROŽĮ—ATSILANKYK

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

NEW YORK—KLAIPEDA
Per Gothenburgą, Švediją

Laivakorūjų kainos trečiaja klase:

Ten ..... \$ 97.50
Ten ir atgal 167.00
J. A. V. mokesčiai atskirai

Laivų išplaukimai iš New Yorko

GRIPSHOLM..... Spalių 3
KUNGSHOLM..... Spalių 23
GRIPSHOLM..... Spalių 30
DROTTNINGHOLM.....
Lapkričio 16

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Patraukus informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

Swedish American Line
21 State Street, New York, N. Y.

DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ

KARAS! XX AMŽIAUS KARAS ant žemės, ore, jūrose.

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaizdai aprašyta W. T. Scanlon'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje "DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ" (God, have mercy on us!) 400 pusl. Gražūs, tvirti aparatai. Kaina tik \$1.00 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresu siųskite:

"GARSAS,"
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" SPAUSTUVE

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

Mums pavedami spaudos darbai padaromi greitai ir prieinama kaina.

Visi Esti Patenkinti Svariu Darbu

Iš kitų miestų prisiųsti darbai atliekami laiku.

Susivienymo kuopos ir nariai nepamirškite savos spaustuvės.

Spaudos darbus siųskite šiuo adresu:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET
(P. O. Box 32)
WILKES-BARRE, PA.

BALTIMORE, MD.

Moterų Sąjungos 8-tos kuopos "kazyrių vakaras" įvykęs rugsėjo 13, gerai pavyko. Žmonių atsilankė daug, išlaimėta nepaprastai gražių ir brangių dovanų. Visas pelnas skiriamas parapijai.

Rugsėjo 13 d. K. Keidošius moterystės sakramentu surišo Aleką Černiauską ir Liliją Kari-sevičiūtę.

Rugsėjo 12 d., Marijos Vardo dienoje, parapijos klubo kambariuose, Marijonos Radzevičiūtės ir Mažeikiūtės iniciatyva buvo surengtas malonus pasilinksminimas. Minėtos panelės su Marijona Čižauskiene ir Marijona Jasaitiene (parapijos komiteto nario žmona) visus pavaišino namie pagamintais pyragais, saldinais, sūrių ir t. t. Dalyviai linkėjo Marijonoms viso gero ir nekankantiai laukia kitos panašios dienos.

Rugsėjo 11 d. su šiuo pasauliu persiskyrė Vincas Juškėlis, taipgi ir Marcele Luckuviėnė. Abu buvo seni ir gerai žinomi parapijoniai. Laidotuvėse dalyvavo daug giminių ir pažįstamų. Graborius J. Grebliauskas mandagi patarnavimu visus patenkino.

Šv. Alfonso parapijos pamaldų bei pramogų sekančiam sezonui kalendorius jau visiems išsiųstas. Baltimorės lietuviai, pagal šį kalendorių žino iš anksto prie ko ir kada rengtis. Pagirtinas užmanymas. Beje, vieštinis svetimtautis biznieriūs už savo biznio skelbimą, įdėtą spaustukiniame lape, apmokėjo spaudos išlaidas.

LRKSA 13 kp. narys Tamas Grajauskas šiomis dienomis išlaikė advokato kvotimus. Džiaugiamės sulaukę naujo profesijonalo. Tamas žadėjo tuoj po kvotimų prisirašyti prie parapijos choro. Geros kloties visame!

Prie choro prisirašė keli nauji nariai, jų tarpe jaunas profesionalas "public accountant" Jonas Mozurevičius, turis gražų bei stiprų tenoro balsą. Malonu pastebėti, kad grįžo prie choro seniai dainavę nariai M. Taute-riūtė ir Elena Bakerienė su savo vyru Edvardu, kuris netikėtai vartoją savo "basso" balsą, bet yra geras muzikantas, ilgą laiką grojęs kornetu orkestre. Visi energingai stojo chorui į talką.

Rugsėjo 15 d. per sumą puikiai solo išpildė "Ave Verum" Jurgis Galkauskas. Mišių tarpuose solistės B. Jonkunaitė, O. Česniūtė ir D. Martinaitė taipgi gražiai giedojo.

Gražbalsė M. Radzevičiūtė jau savaitė laiko serga gerklių liga. Linkime Marytei greitai pasveikti.

Drūtbalsis Stasys Benešiusas, kuris yra legijonierius, per choro pamokas pranešė linksmą žinią. Būk tai Maryland valstybės legijonieriai viršinininkai buvę mūsų bažnyčioj, taip buvo sužavėti choro giedojimu, kad mano pakviesti chorą danuoti Maryland legijonierių valstybės suvažiavime, kuris įvyks Cumberland, Md.

Neprošalį priminti, kad Benešiusų šeima yra gerai žinoma. Jų keturi broliai dainininkai — Stasys, Bernardas, Antanas (buvęs LRKSA 13 kp. raštininkas) ir daklaras Juozas, kuris savo profesijoj aukštai stovi. Visa šeima yra geri katalikai.

Tenoras Jonas Stočkus su žmona kelioms dienoms išvyko New Yorkan.

Pakeliui iš New York į Washington adv. J. Kučvalskis viešėjo pas muz. Čižauskus. Mat, p. Kučvalskis ilgą laiką lavino balsą pas p. Čižauską.

HARTFORD, CONN.

Gerb. kun. kleb. J. Amboto sulauktuvių vakarienė ir prakalbos

Svečiavėšis Lietuvoje keletą mėnesių mūsų dvasiškasis vadas, kun. kleb. J. Ambotas, jau sugrįžęs. Jaučiaisi sveikas ir linksmas ir sykiu pilnas naujų išpūdžių.

Lietuvių katalikiškos draugijos, kurios jį buvo įgaliavusius atstovauti pirmame lietuvių pasauliniame kongrese, rengia sulauktuves ir priimtuves rugsėjo 29 d., sekmadienį, 6 val. vakare, kartu su vakariene ir koncertine dalimi. Įvyks šv. Trejybės parapijos mokyklos salėje, kampas Broad St. ir Capitol Ave. Draugijų atstovai smarkiai darbuojasi ir visus hartfordiečius ir apie- linkių lietuvius užprašo sekma- dienio vakare, rugsėjo 29 d. atlan- kyti mūsų dvasiško vado sulauk- tuves ir priimtuves ir sykiu iš- gersti iš jo naujais žinių ir pran- ešimų iš Lietuvos. Be vakarie- nės, koncertinės dalies ir prakal- bų, gros orkestras ir bus žaidi- mai. Įžanga kiekvienam nuo ma- žiausia, 50 centų. Tikietus visi išsigykite išanksto pas savo drau- gių valdybos narius.

Lietuvių Diena

Hartfordo miesto pastangomis kone visos tautos mini 300 metų Conn. valstybės įkūrimo sukak- tuves. Lietuvių diena įvyksta rugsėjo 27 d., vakare, Colt's par- ke. Programoje dalyvauja Šv. Cecilijos choras vedamas varg. V. Burdulis, šokiai ir kiti lietuvių tautiški parodymai. Būtna, kad visi lietuviai ateitų pasizūreiti (apie 7 val. vak.), kad sudaryti 4-5 tūkstančių klausytojų publi- ką: tuomi pasirodysime, kad mes skaitlingi, o skaitlingumas paro- do mūsų galingumą.

Koresp. J. S.

WATERBURY, CONN.

Lankėsi Waterburyje

Pas pp. J. Dubauskus lankėsi įžymūs lietuviai svečiai — advo- katas Gailius su žmona iš Bos- ton ir pp. Kavaliauskai iš Cleve- land. Džiaugėsi waterburiečių i- staigomis ir pačiu miestu. Tik neilgai teko jiems būti Water- buryje.

Naujas Darbuotojas

Pereitą sekmadienį mūsų baž- nyčioje pirmą kartą pasirodė nau- jas Kristus vynes darbuotojas kunigas Jonas Vosylius, S. T. B., marijonas, kuris dabar užima anglų kalbos profesoriaus vietą lietuvių kolegijoje, Marianapoly. Dar jaunas, bet geras lietuvis ir energingas. Matyt, labai yra tik- kės su jaunimu darbuotis ir kaip toks labai daug gero gali padary- ti lietuvių kolegijoje. Jisai mėg- ta sportą ir praleido nemažai lai- ko mūsų skritulių žaidimo kam- bary (bowling alleys). Be to ji- sai džiaugėsi mūsų judamaisiais paveikslais. Norėtume jį daž- niau matyti mūsų tarpe, Water- bury.

Keturiasdešimt Valandų Atleidai

Ir vėl sukanka Waterbury Šv. Juozapo lietuvių parapijoje 40 valandų atleidai.

Dabartinis klebonas kun. Gra- deckas stropiai darbuojasi, kad visiems parapijiečiams tektų kuo daugiausia dvasiškos naudos iš- ty trijų dienų. Jisai yra jau kvietęs daugiau, negu 20 sve-

čių kunigų iš Massachusetts, New York, Providence, R. I., New Hampshire, Connecticut ir New Jersey valstybių, kurie klausys išpažinčių ir tarnaus prie miš- parų ir tam panašiai. Jisai turi pakvietęs garsiausius apylinkės pamokslininkus, kaip tai kunigą daktarą Bružą, M. S., Nashua, N. H. lietuvių parapijos klebo- nų ir kitus.

40 valandų atleidai prasidės sekmadienį, rugsėjo 29 ir baig- sis spalių 1-mą.

40 valandų atleidų proga bus jau namie parvažiavęs gerb. kle- bonas kun. Valantiejus.

Prof. Aleksis turi štai ką pra- nešti: tur būt, pirmą sykį cho- ras giedos gražuosius lietuvių kompozitoriaus Juozo Žilevi- čiaus mišparus. Tai, anot paties profesoriaus Aleksio, labai baž- nytinis muzikos dalykas. Giedos juos didysis koras kas vakarą.

Žodis Kitas Kas Link Lietuvių Vienybės

Turiu omenyje svajotą lietu- vių dieną kas link 300 metų Connecticut valstybės sukaktu- vių, kuri turėjo būti kada nors šį mėnesį. Bet, deja, sužinojau nuo aldermano Bendlerio, kad jau nebus. Kodėl? — klausiau jo. Jisai nenorėdamas atsakė, kad lietuviai neužtektinai remia. Lietuviai! Vytauto ainiai! ku- riuos visi svetimtaučiai gerbia ir myli. kurių gabumus visi žmo- nės pripažįsta! Kas jums dabar pasidarė? Kodėl ta nevienybė? Lenkų šiame mieste tiktai sauj- lė, o jie šauniai surengė. Jie neturi valdžioje nei vieno alder- mano arba žymnios žmogaus. Bet surengė ir da kaip.

Bet dar nepervėlu. Griebki- mės! Paprastai lietuvis seka ki- tus, bet paskiaui geriau padaro, negu jie. Lai taip atsitinka ir dabar.

DETROIT, MICH.

Mokytoja Sesuo Išvažiavo

Šv. Antano parapijos mokyto- ja vyresnioji sesuo Imelda, mo- tiniško namo paskirta vykti į Lietuvą dviem metams siekti aukštesnį mokslo, iškilmingai iš- lydėta iš Detroito.

Rugsėjo 15 d. po pietų kun. I. F. Boreišis, muz. J. A. Blažis, parapijos komiteto nariai, būre- lis parapijonų ir visos seserys palydėjo seserį Imeldą į stotį linkėdami laimingai pasiekti pa- skirtą tikslą. Seserei tenka pirmą tokia ilgą kelionę vykti į Lietuvą, kurios nėra mačiusi.

Kun. I. F. Boreišis Gavo Brangią Dovaną

Jis gavo iš Vilniaus Aušros Vartų Panelės švenčiausios di- delio formato pieštą paveikslą, kurį įdėjo į dailius rėmus. Da- bar tas paveikslas puošia kun. Boreišio knygyno kambarį. Do- vaną suteikė šv. Kazimiero dr- ja Vilniuje, švietimo skyrius, kur kun. Boreišis dažnai siunčia pi- nigus švietimo reikalams, našlai- čių parmai. Dovana atatinka asmeniui, nes gerb. kun. I. F. Boreišis dažnai primena iš sa- kyklos apie tą stebuklingą Auš- ros Vartų pavergtą vietą.

Šv. Antano Parapijos Piknykas

Įvyks rugsėjo 29 d. Beech-Nut darže. Jei tą dieną lytų, pasi- linksminimas bus Lietuvių salėj. Šių metų parapijos piknykai buvo lietaus sutrukdyti. Jei diena būtų graži, rengėjai kvie- čia dalyvauti šiame piknyke. Parapijai parama labai reikalin- ga.

Girdėt, būrelis jaunimo iš šv. Antano parapijos rengiasi atei- nantį mėnesį vykti į Toronto, Ont., kad padėjus ten rengiam- me vakare išpildyt programą su dainomis. Labai geras pasiryži- mas citi saviesiems į pagalbą. Vėliaus sužinojės parašysiu pla- čiau.

Susivienymo Narys

LINDEN, N. J.

Lietuvių R. K. Par. Piknykas Puikiai Pavyko

Rugsėjo 8 d. Lindeno lietuvių R. K. parapijos fondas turėjo pik- nyką Park Casino, Mitchell Ave., Linden, N. J.

Piknykas labai gražiai pavyko, kadangi buvo daug svečių iš visos New Jersey apie linkės miestų — iš Elizabeth, Newark, Harrison ir Kearney, Jersey City, Bayonne, W. Orange ir iš kitur. Visi links- mai laiką praleido prie gero or- kestro ir linksmų dainų progra- mos, kurią išpildė tokia tvarka:

Komiteto pirm. p. J. Liudvi- naitis paaikino šio parengimo tikslą ir pakvietė gerb. prof. J. Žilevičių, Elizabetho lietuvių pa- rapijos choro vadą, su įžymiau- siom choro solistėm. Dainavo 3 sesutės p-lės Bunlūtės ir solistė p-lė Vera Pranskietaitė. Visos sudainavo po 3 daineles, kurias puikiai atliko. Paskui p. J. Žile- vičius pratarė keletą žodžių į lin- deniečius, o ypač į jaunimą ra- gindamas, kad stengtūsi sudary- ti vietinį lietuvių chorą, tokiu būdu bus didesnis kolonijos vei- kimas.

Paskui Harrison ir Kearney pa- rapijos choras sudainavo keletą dainelių: "Pavasario Dienos," "Piauti Linksma," pianu akompa- navo p. J. Žilevičius; "Kam šerei žirgelį," "Nusipirkau fordą," a- kompanavo J. Hodelienė; "Juozo bėdos," "Kur geria žaliuoja," a- kompanavo p. J. Žilevičius. Va- dovavo chorą gerb. p. F. Hodelis. Šis choras labai gražiai ir išlavin- tais balsais sudainavo. O kokį tai išpūdį darė publikai. Choro dvasios vadas kun. J. Kinta da- lyvavo kartu ir dainavo chore. Garbė harrisoniečiams už tokį malonų atsižymėjimą. Tas pasi- lieka lindeniečių atminčiai.

Taipgi Newarko Šv. Cecilijos choras buvo kvietas, bet dėl ko- kios priežasties nedalyvavo.

Buvo ir keleta miesto valdinin- kų, kurie taipgi grožėjosi lietu- vių veikimu. Čia reikia pažymė- ti, kad tą dieną buvo labai gra- žūs oras, užtai ir piknykas gerai pavyko. Pelno liko apie \$140.00. Taipgi buvo laimėjimai.

Šio piknyko surengimui prisid- dėjo ir pasidarbovo organizuoto- mis jėgomis A. L. R. K. Moterų Sąjungos 53 kp. ir Lietuvos Vy- čių 113 kp. Taipgi šiam paren- gimui suteikė užuojautą mūsų a- pielinkės dvasiškiai, t. y. gerb. kun. J. Simonaitis — Elizabetho lietuvių parapijos klebonas, New- arko lietuvių parap. klebonas, gerb. kun. Vaicekauskas ir kun. J. Kinta. Lindeno lietuviai ir šio surengimo komitetas taria jiems nuoširdų acū!

Laikui bėgant ir laikams ger- jant lindeniečiai susilauks para- pijos arba filijos ir suriš Linde- no lietuvių ir vieną grupę ir nereiks blaškytis po lenkizmo ar airišizmo įstaigas ir auklėt savo jaunimą jų papročiuose. Dabar neturime nei bažnyčios, nei mo- kyklos, nei savo jokios svetainės, o turime kamininkauti ir randas mokėti. Bet jau turime žemės plotą nupirkę, tik reikia vieny- bės. Vienybė — galybė.

Komitetas taipgi dėkoja gerb. vietos ir apie linkės biznieriems už suteiktą paramą finansiškai skelbimais, tai yra, gerb. p. A. S. Trečiokui, Ed. E. Patrikui, F. S. Smolskiui, dr. V. F. Blažui, A. Rupšui, Step. Agentui, M. Gude- lienei, H. Povilaitienei ir P. and K. Bakery (už auką).

Tai tokios Lindeno žinios.

"Vijurkas"

Per pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvoj iš užsienių gauta perlai- domis 2,283,200 lt., o išsiųsta — 748,100 lt.

Lietuvos žydai sumanė DULR pavyzdžiu sušaukti Kaune viso pasaulio žydų suvažiavimą.

Rugpiučio 25 d. iš Lietuvos emigravo į Palestiną 70 žydų.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR IDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGES

MALDŲ VAINIKELIS.....	70
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Minkštos odos aparatai.....	1.75
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Juodos odos aparatai.....	1.75
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Juodos odos aparatai.....	1.50
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Juodais aparatais.....	1.25
ANJOLAS SARGAS—juodais aparatais.....	1.25
MALDŲ RINKINĖLIS—Prastais aparatais.....	40

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERISKI, pauksuoti.....	\$1.00
MOTERISKI, auksiniai.....	1.50
VYRISKI, auksiniai.....	1.50
VYRISKI, pauksuoti.....	1.00
MOTERISMS SAGUTĖS.....	1.50
ZIEDAI, 10 kt.....	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

ERSKĖČIŲ TAKU—Mačiulio.....	75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų.....	50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija.....	40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo.....	25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija.....	20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas.....	20
EMĖS IR KALBEK.....	20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama.....	40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo.....	15
TRYS SESUTĖS, 4-rių veiksmų drama.....	60
MONOLOGAI: Blaiiv. Pirmaininkas, Ant vieny pečių, Šimas oratorius	15
IZDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson.....	35

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusačio	15
SVC. JEZAUS VARDO DR-JOS ISTATAI—Kun. P. Saurusačio	45
KAT. BAZNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio.....	50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	5
PROZAIŠKI RASTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas.....	25
OZKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius, II dalis.	50
KRIAUCIUS MOTIEJUS, dialogas.....	25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos.....	40
ATSARGIAI SU UGNIMI.....	10
APIE APDRAUDĄ.....	5
APSAKYMAS kelionės į Palestinos žemę, apie Jeruzolimą ir kitas	50
šventas vietas. Parašė kun. P. Gondkus.....	25
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M.....	25
EUROPOS ISTORIJA.....	50
KRAZIŲ SKERDYNĖ.....	25
KRUVINA REVOLUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	5
KODIKIŲ AUKLETOJA (Kun. P. Saurusačio).....	30
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS.....	10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA.....	20
LOGIKOS EVOLUCIJA.....	5
LAISVĖN BEŽENGIANT.....	75
NAUJOS GADYNĖS PRIEUSRYJE.....	15
NAUJOJI VALDŽIA.....	5
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI.....	50
PAZINKIME SOCIALIZMĄ.....	10
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti.....	20
RAMBYNO 'TEVYNEJE.....	35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN.....	25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ.....	15
VIENYBEJE GALYBĖ.....	25
ANYKŠČIŲ SILELIS, eilės.....	10
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS.....	25
PAVASARIO BALSAS—Maironio.....	100
TEVYNĖS KELIAIS (Liūdo Girus eilės).....	40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA.....	35
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai	45
BAZNYČIOS ISTORIJA.....	75
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto.....	25
RAUDONI ZIEDAI, eilės.....	40

MUZIKA

J. TALLAT-KELPSOS KŪRINIAI	
GAILESCIO GIESMĖ.....	10
NUPLASNOK.....	25
LIETUVOS HIMNAS.....	35
ANTANO BAČULIO KŪRINIAI	
KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui.....	50
ARTOJAS (Duetas).....	75
JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI	
LAISVĖS DAINA.....	35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS.....	25
JAU PAVASARIS ATEJO (mišram chorui).....	35
GIRTUOKLIO DAINA (soprano).....	25
NULIUDIMO VALANDA (soprano).....	25
AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI	
SUDIEV LIETUVA.....	25
GERK, GERK, GIRTUOKLELĖ! Mezzo sopranui.....	30
LIETUVIŲ HIMNAS.....	20
UZ KLYSTANČIUS ŽMONES.....	45
O, KAIP MIELA ISGIRSTI.....	25
M. PETRAUSKO KŪRINIAI	
GRAŽI GAMTA.....	50
JUOZ GRUODZIO KŪRINIAI	
RŪTA (vienam balsui).....	25
MYLEK (vienam balsui).....	25
OP! OP! (mišram chorui).....	25
KO CIA TAP ILGU.....	25
RUGIAGĖLES (vienam balsui).....	25
A. Z. VISMINO KŪRINIAI	
OI TAI DĖKUI MOČIUTEI (vienam balsui).....	35
A. VANAGAIČIO KŪRINIAI	
FORDUKAS.....	50
A. ALEKSIO KŪRINIAI	
O, PAZVELGKI, vienam balsui prie piano.....	50
MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS, duetas.....	50
Mišram Chorui	
ISAUS VASARELĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė.....	50
MIELS TEVELI, Oi, skauda galvę, Atsigėriau žalio vyno.....	50
OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernuželis;.....	50
As turėjau vėsta.....	50
TYKUSIS RYTĖLIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas;	50
Oi, čiūčiai-lūliai.....	50
P. SARPALIAUS KŪRINIAI	
DUKRUŽELE.....	50
VAKARAS.....	35
VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATURA	
KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko.....	35
VAIKŲ ŽVAIGZDUTĖ. Dalis I.....	30
VAIKŲ ŽVAIGZDUTĖ. Dalis II.....	40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS.....	15

CLEVELANDO ŽINIOS

DEMOKRATŲ SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 18 d., Lietuvių salėj, Lietuvių Demokratų Klubas laikė savo svarbų prieš miesto viršininkų rinkimus susirinkimą, kurį vedė Ch. Žiūris, klubo pirmas vice pirm. Po susirinkimo atidarymo sekė įvairių komisijų pranešimai iš jų veikimo. Bet daugiausia buvo kalbama ir diskutuojama apie veikiančios komisijos pranešimą, nes jos reportas daugiausia rišosi su miestu viršininkų rinkimais.

Kandidatų rinkimai įvyks spalio 1 d.

C. Liet. Demokratų Klubas užtvirtino Ray T. Miller miesto majoro vieton, demokratų partijos kandidata; taip pat ir į kitus miesto valdybos ofisus demokratų partijos kandidatus užgėrė. Šiame susirinkime adv. P. Česulis pasakė agitatyvišką prakalbę už demokratų partijos kandidatus. Visi klubo nariai jo kalbą palydėjo gausiomis katėmis.

I šį susirinkimą buvo atsi- lankęs J. Sweeney, vienas iš miesto tarybos narių (koncelmanas). Jis ragino visus Clevelando lietuvius remti demokra- tų partijos kandidatus, ypatin- gai Ray T. Miller kandidatūrą majoro vieton. Jis pareiškė, jei Ray T. Miller laimės majoro rin- kimus, tai lietuvių nemažas skai- čius gaus miesto darbus. Senelis

KA SAKO ŽYDU RABINAS APIE EUROPA

Tik pereiną savaitę sugrįžo iš Europos žydų rabinas Silver, kuris ten išbuvo virš dešimt savai- čių važinėdamas po Europos į- vairias šalis. Jis pareiškė, kad Etijopijoje karo nebus, nes Prancūzija ir Anglija prie to neprileis, nes šių šalių rankose randasi Tautų Lyga. Jis parei- škia toliau, kad anksčiau ar vė- liau, bet Vokietijos diktatorius Hitleris bus nuverstas, nes prie to jau einama. Rabinas sako, kad katalikai, progresyviai pro- testantai ir žydai eina prieš Hitlerį išvien. Toliau jis pažy- mi, būk Vokietija labai yra nu- smukusi ekonomikai ir Hitleris tai pats žino, o dabar, kaip viso pasaulio žydų kongresas nutarė dar labiau boikotuoti Vokietijos produkciją, tas dar didesnį smū- gį užduos Hitleriui.

Šis pažarsėjęs žydų rabinas pažymi, kad visose šalvse vė- jaučiamas nusistatymas prieš žy-

dus, bet visų šalių valdžios, ypač Prancūzijos ir Anglijos, su priešydiškais elementais veda kovą ir prie jokių nesusprikti- mų neprileidžia. Jis sako, kad iš visų šalių — Rusijoje žydams yra geriausia; išskyrus Palesti- ną. Kur nebus geriausia Ru- sijoje, kad ją žydai valdo. Argi žydai žydą persekios? Man ro- dosi, kad tas da niekur neatsi- tiko.

KULTŪROS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Spalio 1 d., Lietuvių svetai- nėj, Kultūros dr-ja laikys savo mėnesinį susirinkimą. Šiame su- sirinkime turėtų dalyvauti visi draugijos nariai ir narės, nes randasi daug svarbių dalykų ap- tarimui. Po susirinkimo seks pasilinksminimas, tai būtinai vi- si pribūkime prieš 8-tą valandą vakare.

Taip pat visiems šios draugi- jos nariams reikėtų nepamiršti, kad rugsėjo 28 d., Sojacks salė- j prieš E. 79 gatvės, įvyksta dideli šokiai. Šiuose šokuose tu- rėtų dalyvauti netik patys na- riai, bet ir savo pažįstamus sy- kiu atsivesti.

"CARD PARTY"

Rugsėjo 14 d., pp. Rakauskų pirkčioje, Kultūros draugija lai- kė savo pirmą "card party" šia- me sezone. Iš pradžius jaunimo nebuvo daug, bet apie 8-tą ar dešimtą valandą vakare priėjo jaunimo pilna pp. Rakauskų pirkčia.

Jaunimas labai gražiai ir link- mai praleido vakarą: šoko, ka- zuris ten išbuvo virš dešimt savai- čių važinėdamas po Europos į- vairias šalis. Jis pareiškė, kad Etijopijoje karo nebus, nes Prancūzija ir Anglija prie to neprileis, nes šių šalių rankose randasi Tautų Lyga. Jis parei- škia toliau, kad anksčiau ar vė- liau, bet Vokietijos diktatorius Hitleris bus nuverstas, nes prie to jau einama. Rabinas sako, kad katalikai, progresyviai pro- testantai ir žydai eina prieš Hitlerį išvien. Toliau jis pažy- mi, būk Vokietija labai yra nu- smukusi ekonomikai ir Hitleris tai pats žino, o dabar, kaip viso pasaulio žydų kongresas nutarė dar labiau boikotuoti Vokietijos produkciją, tas dar didesnį smū- gį užduos Hitleriui.

Šiame vakare p-lė J. Užkurai- tė daugiausia darbavosi. Reikia tarti aciū dr-jos vei- kiančiai komisijai ir pp. Rakaus- kams už pirkčią.

DIDELIS MITINGAS

Rugsėjo 30 d., Lietuvių salėj, C. Liet. Demokratų Klubas ren- gia didelį masinį susirinkimą bei politiškas prakalbas, kuriose kal- bės įžymūs demokratų partijos kandidatai, jų tarpe ir Ray T. Miller. Visiems Clevelando lie- tuviams reikėtų į šias prakalbas atsilankyti. Susirinkimas prasi- dėš apie 8-tą valandą vakare.

NIKODEMAS A. WILKELIS

LAISNIUOTAS LIETUVIS GRABORIUS

Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti

6522 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND, OHIO

Telephone Henderson 9292

ST. CLAIR BAKERY

SKANIAUSIA IR GERIAUSIA RUGINĖ IR KVJETINĖ DUONA

Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas

K. OBELS-OBELIENĖ

6212 SUPERIOR AVE.

(1404 E. 66th St.), CLEVELAND, OHIO

Telephone Henderson 6716

DELL E. JAKUBS—JAKUBAUSKIENĖ

LAISNIUOTA GRABORĖ—LICENSE FUNDAL DIRECTOR

Lithuanian Funeral Home

Automobiles and Invalid Car Service

6621 EDNA AVENUE

CLEVELAND, OHIO

North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
REAL ESTATE IR GENERALIS APDRAUDOS AGENTAS
19 Metų Praktikos Tame Biznyje

PETRAS P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND, OHIO

Telephone Henderson 6729

DZŪKELIO BARAVYKO LAISKAS APIE KELIONĘ Į AMERIKĄ

J. UZDAVINYS

1935 metų utarnykas

Mieloji mano Agotėla!

Aš, Juozas Baravykas, atsisėdęs prie balto stalio ir pasiėmis in baltų rankely plieno plunksnelį ir šlapindamas in juodų atramen- tėlių, pradėdu rašycie Tau, Ago- tėla, margų gromatėly su pirmais žodžiais: Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus! Cikiuosi, kad at- sakysi — Ant amžių amžinųjų amen.

O dabar aš tas pats, Juozas Ba- ravykas, noriu Tau, Agotėla, kap prizadėjau, aprašyc savo keliony in Amarių. Cik, Agotėla, per- skaitius sudraskyc, arba nažu- kon insisiūk, ba kap kas persai- cis, tai juoksis ir pletkų pridaris.

Kap acisveikinom, Agotėla, tai acigulis vis mislinau, kap aš Tavi paliksiu ir nei akių nesudėjau. Acikėliau dar antri gaidziai ne- gieodojo. Motulė visai negulė, ži- nai, surengdzinėjo: cystesnius drabužius išvelėjo, pakol sukočė- jo juos, dar marškinius su mar- gu krūcini užgėnėjo siuc, tai ir švise pradėjo. Jau, žinai, ir ban- dū su verėčkėi an ripečko ra- dau, cik tep buvau suskirmis, kad ir valgyc nieko negalėjau — prosta viskas burnoj stojis, tai cik staciokas ir grikinės košės porų šaukštų pasėmis ir išvažia- vau.

O kap pradėjo tėvulis su motu- li lemiantavoc: "Sūneli obolėli, tai tu mus palieki... Tai užaugi- nom marelį žuvelėm... Nemacy- sim sūnelio kiemu pareinaciu... Kas mus bažnyčėlėn nuveš..." tai, dzie, norėjau šipkarty sudras- kyc ir tuščiajo liike, bet paskui dasėmis razumo paėmiau sundu- kų ir išėjau in vežimų.

Važuojanc per ūlycių tep no- rėjau tavi dar rozų pamacyc, bet galėc tu dar miegojai. Matiau cik tėvų karves genanc ir motkų su menti kiaulas nuo gonkų va- ranc.

In Babriškius atvežė Janka. Cia palaukus tep kap dzvidešimc mi- nutų atajo iš Varėnos ir autobu- zas. Važuojanc iš namų dar ne- tep širdį spaudė, ba Janka visu keliu klegėjo, bet kap likau vienas, sakiau, kad jau plyšiu iš žė- liaus. Verkiau kap mažas vaikas ir pakol in Daugus davažavau, tai, dzie, ir rankovė buvo šlapia, o li- gi Alytun atvažavom, tai ir akės užcino. Nuo Alytaus in Kauny, Ponui Dzievui dėkui, miegojav.

Kauni in konzulį davedė polic- monai.

Kap prašėi, Agotėla, kad be ta- vy negertau, tai galiu pasbažyc, kad niekur in pirkioj užajis nebu- vau. Nuspirkau fūntų pyrago, tai atsisėdau prie kinamatografo suvalgiau ir in vagzalų nuajau. Vagzali buvau jau sepcynias mu- šė. Ty nuspirkis bilietų daviau vienam nasylnščikui litų, tai ir mano mašinų išvedis parodė.

Kap susjudzino mašina, tai per langų nei nežūrėjau, ba pirmų rozų važavau, ti bijojau, kad gal- va neapsisuktų.

Germanioj liepė visiem iš ma- šinos išlipc. Vagzali liepė pro- dzyc kų turi. Kad jai gyvenc ko jai ieškojo, galėc praklimacijų? Pas mani ilgai nei nežūrėjo, ba iš popierų cik dėdės adrisų turėjau, tavu dovanotų abrusų, kepliušų kų tėvas prieš vainų iš Amarikos parsivežė, tris nasupkas, tris por- ras čystų autakojų, keturis su- dziovytus siūsius, pusę pupužos multensko tutūno ir baravykų vainikų. Prauda, dar dzieduko dovanotų naktaizų. Tai cik pa- varty ty ku sušvarnojo ir pamojį ranku nuajo. Paskui pamatiau, kad visi kares in mašinų, tai ir aš inlipau. Pirma kur sėdėjau, tai buvom labai susgrūdy, o in ši- tų kambarukų inėjis nieko ne- radau ir žinai, Agotėla, gražu,

gražu! Gražiau kap pas Belkį Varėnoj. Suolai minksci ir visi išmušči tokiu audeklu, kap ta- vo naujo palto kaunierius. Sakiau jau gulsiu ir miegosiu, bet atajo ty kokis tai su kukardu, galėc re- vizorius in liepė aic vėl in tų kur priskimšy. Galėc bijoj, kad aš cia vienas būdamas ko mašinai nepadarytau? Bet kap jis nuajo, tai aš ir vėl sugrįžau. Pavažavus apie dešimc minutų, vienas niem- čius prisdėjis kašikų nešiojo ko cik kas norėjo valgyc. Aš nus- pirkau kokį tai ovačų. Ovacas padabnas in obolį, cik su šersteli. Suvalgis jau norėjau atcigul ir jau buvau nusėmis čebatus ir vy- niojau autakojus, bet atajo, maši- nai sustojus, kokios tai dzvi su kepliušiais šlekcionkos ir viena prie vieno lango, o kita prie kito atsisėdo ir kap regi pradėjo snausc. An vienos žūrėjau, žūrė- jau kap snaudžia nosį atkišus ir jeigu būtų nenusisukus in langų, dzie, būtų šnyrpslėn degancį po- piroso inkišis. Nor juoko būtų turėjis. Bet paskustvos galėc nu- jautė ir viena an vieno, o kita an kito suolo išsicies ir užmigo.

Kų an kito suolo atsigulė, tai tai gerai, o šita kų pas mani, tai cik susranėjo, kap Grigo šuva an zovalnės ir apie tris rozus atsi- dusus, pradėjo knarkc, kap Bary- sas šėkų įjudamas.

Apie dzvylyktų vandulų, kad jų suplaškyt, išsiciesdama padėjo abi kojas man an klupscių ir da- rykų kų nori. Palaukis kap dzvi adzynas pamislinau savam duki: ponia, tai ponia, bet už kų man tavo kojas visų nakcij laikyc? Bet pajudzinis jos kojas dar blogiau pasdariau; ji cik vieny kojų pri- traukė ir išciesė už mano pecių, o kitų tep ir paliko ant mano klupscių, kap ir buvo. Neturė- jau, Agotėla, kūr ir dėjis, nei bėk, nei rėk! Gerai, kad kici žmonės nematė, o tai būt kažnia kų pamisliny, išplūdy ir sarma- tos iki kaklo!

Paskui tep jau nusbridzino, kad net inširdau ir stojancys an pad- lagės numetiau. Kad jį svieto kas jį tokia, kap ir priedurnė? Atsi- kėlus galėc suprato, kad ji man buvo kojas uždėjus ir pradėjo juokcis, o paskui pričiny ieškoc. Šnekėjo kap ir lietuviškai, bet nečystai. Atsigrįžus sako: "Bag perz my." Vai tu nedaverka! No- rėjau jau liežč snukin, Sako: bėk perdzi! Atgrįžau užpakalį ir sa- kau — uosycy, skatina! Kiba tu paci tep darei gulėdama kap var- za! Paskui kap sėtonas nusjuokė ir nusgrįžo. Dzie, jeigu būtų ne- nusgrįžus, turma — ne turma, bū- tau liežis atgaliu ranku per val- gomų, jos ir maliava būt nudul- kėjus, bet ir galėjaus, Agotėla, kad tep nepadariau, ba ji mani visciek inkando, kap atajo kantra- lierius. Ty kų pašnekėjo abudu ir liepė man bilietų parodzyc. Pa- rodiau. Ty kų pasakis išajo ir tep kap už penkių minutų sugrį- žis liepė 12 markių užmokėc ir in kitų vagonų išvarė. Galėc žinojo, kad aš jai nedovanosiu, tai ir ne- paliko abiej. Ir, kad aš tep gy- ventau, jeigu būtų many iš ty ne- išvary, aš jai būtų parodis kuo Dzivas vardu. Būtau padaris tep, kap plikio Mackai už obolius. Aš jai būtau tu ilgų nosį priplo- jis. Žinai, nosis tep kap Srolkės ir padabna, cik šitos plaukai an šono sulaižyci. Tai cik jai išli- pus ir einanc vagzalu iškišau per langų rankų ir špygų parodiau.

Dabar jau, Agotėla, mašina su- stojo ir liepia visiem išlipc, sako, kad Berlynas. Kap bus man to- liau ir jeigu gyvas liksiu ir ne- ras trakomo akyc parašysiu da- ugiau. Kauni pas daktarų buvau ir sakė, kad nēr, bet sako, kad pas mares dar cikrins.

Lipu, Agotėla, iš mašinos, bet kap aš in kitų inlipsiu nemokėda- mas liežuvio apverse, tai Dzivas mieliausias žino.

Agotėla, pasakyk mano tėvui, kad tutinų nuo pečiaus nuimtų, ba sukriugždės.

Telyčios be dzvylikos litų tegu neparduoda.

Avj su ėrukais žiemavoc tegul in pirkčių atneša ir užveria prie motulės lovos, nor šilciau bus.

Jeigu nori Janka liike nuo vais- ko, tai tegu tutino prisvirinis ge- ria.

Kiaulių pirkioj pas laicynų te- gu neseria, ba ir tep siena šlapia. Primink motulai, kad subatoj tajemnyčių mainymas. Šešta ta- jemnyčia pas Belzos Aliukų.

Agotėla, dar cik antra dzienelė kap aš tavy nematau, o tep pasil- gau, rodos, kad šimtas metų kap nematiau. Nemiršk many, Ago- tėla, o apie mani tai ir nemislyk in jeigu aš kų pamislytau, tai kad mani perkūnas to adzynoj in mi- nutoj trenktų! Miela man tavo ir nasupka, mielas ir abrusas ir kur cik pasverciu, visur su savim tu- riu.

Buciuojų tavi, Agotėla, po de- šimc tūkstantių rozų, velydamas nuo Viešpaties Dievo geros svei- katos ir skrušėinios.

Tavo mylimas,

Juozas Baravykas

PHILADELPHIA, PA.

Viengencių Dėmesiai

Šv. Jurgio parapijos mergai- tės—sodalietės, kad paremti Šv. Jurgio parapiją, rugsėjo 29-tą rengia pramogą vadinamą *Card and Radio Party*; toji pramoga įvyks Šv. Jurgio parapijos sve- tainėj, 7-tą valandą vakare. To- dėl visi, kurie mėgsta palošti kazyrėmis ir išlošti puikių pri- žų, būtinai privalo į tą pramogą atsilankyti (nes, kaip girdėjau, bus labai puikūs prizai). Prie to gi reikia ir tas jaunas veikė- jas "užukvatyti," kad jos da uo- liau darbuotūs.

Sodalicijos pirmininke yra pa- nelė Ona Lukoševičiūtė, rasti- ninkė — p-lė Irena Zadeikiūtė. Kitos, ką dabar uoliai veikia, kiek žinau, yra p-lė Ona Šo- lomskiūtė, p-lė Antosė Valec- kaitė, p-lė Ona Kisieliūtė, p-lė Marytė Križanauskaitė, Alicija Burkauskaitė ir kitos, kurių var- dus nepasisėkė sužvejoti...

K. V.

HARTFORD, CONN.

Vietos Viso Pasaulio Lietu- vių Kongreso Atstovai Parvyksta Namu

Kleb. kun. J. Ambotas jau ke- leta savaičių, kaip parvažiovo namo. J. Januškevičius, Jr., su savo žmona sėdo laivan rugsėjo 20 d., bus namie pabaigoj rug- sėjo mėnesio. V. M. Čekanaus- kas, rodos, bus namie spalio mė- nesio pradžioj.

Manau, atstovai suteiks daug naujo hartfordiškiams lietuviams apie kongresą ir Lietuvą. Ypa- tingai J. Januškevičius, Jr., fil- mininkas, galės daug ką pasaky- ti ir parodyti vaizdais apie kon- gresą ir visą Lietuvą.

Kaip J. Januškevičius, Jr., pra- neša laiškais iš Lietuvos, jis šią vasarą Lietuvoje nufilmavo visą Dzūkiją, pademarklinija ties Varėna, Viso Pasaulio Lietuvių Kongresą, Amerikos sportinin- kus, Amerikos lietuvių laikraš- tininkus, Lietuvos kariuomenės aviacijos šventę Kaune ir da- ugybę gražiausių ir įdomiausių iš visos Lietuvos vaizdų, natu- rališkai spalvuotų.

Korespondentas

VELTUI DĖL DUSULIO IR ŠIENLIGĖS

Jeigu jūs kentėte tas baisias du- sulio atakas, kurios jus kankina ir smauria, jeigu šienligė vertia jus žiaudė, akys ašaroja, nosis nuolat šlapuoja, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginimui veltui šio pažymtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir koki pasitikėjimą turētut bile priemone esancia po saule, atsikreipti dėl šio išmėginimo. Jeigu jūs kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesu- laukėt pagalbos: Jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipti iš- mėginimui. Jums tas nieko nekai- nus. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 421-W, Frontier Bldg., 462 Nia- gara St., Buffalo, N. Y.

OKUPANTAI NEDUODA RADIO KLAUSYTI

Lenkijoje paprastai ir spauda ir patsai radio kalbina žmones kuo daugiau klausyti radio, įsi- rašyti į klausytojų eiles. Taip yra Lenkijoje, bet Vilniaus kraš- te viskas yra atvirkščiai. Čia už radio aparato laikymą dažnai ir protokolas galima gauti, o aparat- ū kartais konfiskuojami.

Neseniai pas mus jau buvo mi- nėta, kad vienas policijos virši- ninkas kaimiečiams už klausymą- si radio pažadėjęs rašyti protoko- lus. "Vilniaus Rytuojaus" 69-me numeryje radio reikalu iš Puns- ko (Suvalkų apskr.) taip rašoma: "Varšuvos radio stotis dažnai siunčia įvairias reklamas, kad visi pirktų papigintus radio priimtu- vus ir įsitaisytų. Kai kas įsigi- o, gavo leidimą ir pradėjo nau- dotis. Bet štai, praėjus kuriam lai- kui, pradėjo lankytis policija ir rašinėti protokolus, o praėjus vie- nai kitaj savaitei po protokolų su- rašymo radio buvo uždaryti. Per birželio, liepos ir rugpiūčio mė- nesius atimta leidimai laikyti ra- dio šiems gyventojams: J. Rėkui Šlynakiemyje, M. Burauskui ir D. Pajajui Oškiniuose, V. Čer- neliiui Vaitakiemyje ir V. Pu- zauskui Vaičiuliškėje. Dėl kurios priekasties uždaryta, aiškiai ne- pasakytą..."

Matyti, dėl to, kad tų kaimų gyventojai yra lietuviai, o lietu- viams Vilniaus krašte daug kas draudžiama.

Geneva. — Rugsėjo 23-čią, bu- vęs U. S. steito sekretorius Frank B. Kellogg rezignavo iš Tarptautinio Teisingumo Teis- mo. Jis buvo minėto teismo na- riu nuo 1930 metų.

Selinsgrove, Pa. — Rugsėjo 22-tą susitrenkė trys automobi- liai. Septyni asmenys sužeisti.

DVIEJŲ VEIVERIEČIŲ ŪKININKŲ LAIDOTUVĖS

Rugpiūčio mėn. 27 d. Veiverių turgaus aikštėje laike įvykusio ū- kininkų ir policijos sąmyšio buvo sužeisti du ūkininkai, kurie nuo žaidžų tuoj mirė. Tai Juozas Gus- taitis apie 60 m. ūkininkas ir Vei- vėrys, gimęs 1911 m. (abu iš Gus- taitių km., Veiverių parapijos).

Juozo Gustaitio ir Veiverio lai- dotuvės įvyko rugpiūčio 30 d.

Abu ūkininku priglaudė vienas šaltas kapas. Prie šio išpūdingo gėlių kapo klebonas kun. Šalčius tik padėko- jo šių liūdny iškilmių dalyviams už pavyzdinai išlaikytą tvarką. Taip ramiai, gražiai buvo pa- laidoti du veiveriečių ūkininkai.

Lafollette, Tennessee. — Rug- sėjo 20-tą 60 metų amžiaus senis William Righetti prisipažino, kad keršto sumetimais jis išdinami- tavęs biznio namą, kuriam žuvo Mrs. Prudie Rutherford 35 m. ir sužeidė tris jos vaikus.

ZEMĖS UŽSLĖGĖ DU DARBININKU

Šeštadienį, rugsėjo 21-mą, Al- den kalno kasykloj žemės užslė- gė du darbininku: Dutch Smith ir Steven Yaneck, abu iš Larle- sville, Pa.

Tadgi kviečiam visus kuopas atsiusav atstovus į ateinančių susirinkimą.

Lietuvos tabako sindikatas iš Sovietų Rusijos įsivežė 50 vago- nų tabako.

Kalendorių ir Paveikslų KATALOGAS 1936 M.

Siunčiamas Dykai
Parašykite paprašydami pas
JONAS KERDIEJUS
652 Broadway, South Boston, Mass.

BŪK SAVISTOVUS

Reikalingi Tuojaus Agentai

pardavinėjimui gerai žinomų patentuotų gyduolių ir vi- sokių europėjiškų trejų-devynerių ir daugelį kitokių. Pelnas užtikrintas.

DEKENS OINTMENT COMPANY
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

"NUSIŠYPSOK"

Surašė J. K. M.

JUOKAI! JUOKAI! JUOKAI!

VIENATINĖ TOKIA KNYGA LIETUVIŲ KALBOJ

Tik ką išėjo iš spaudos.

160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių

Ant puikiausios popieros su gražiais apdarais.

Kaina tiktai \$1.00

LAIDA APRIBOTA. SKUBĖKITE UZSISAKYTI!

KALBETOJAI—štai pilnutėlė knyga parinktų juokų jums viešai bekalbant panaudoti ir savo klausytojus pra- juokinti.

TEATRŲ RENGĖJAI—štai medžiagos ruošiant sce- juokų.

LIGONIAI—štai neišsemiamas šaltinis linksmo ūpo nai veikalėlius. Publika šiomis dienomis ištroškusi gerų sukėlimui ir nuobodumo išblaškymui. Jūsų prieteliai ne- galėtų tinkamesnės dovanos jums suteikti.

TĖVAI—štai proga įsigyti sveikų ir švirių juokų kny- gą savo vaikučiams prigimtojų kalboj vakarais paskaityti.

KELEIVIAI—štai vieniems keliaujant draugas, kuris per visą kelionę juokins ir kaip bematant prabėgs laikas.

Šią knygą nusipirkę nesigailėsite užtai, kad tai rety- nybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienam paskai- tymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susisieškoti ir iš naujo skaityti. Tad pasinaudokite proga ir kol jį esama įsigykite sau ir savo draugams.

Reikalaukite

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.
J. STULGAITIS, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Penna.
P. J. KARASIAUSKAS, 13 Garrahan Ave., Lynwood, Wilkes-Barre

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ,

kurioje parsiduoda visoki brangakmenys, įvairios rūšies žiedai, rašomos plunksnos ir kitokios gražnos. Šioje krautuvėje viskas parsiduoda numąžinta kaina. Taip pat čia yra taisymsi ir laikrodžiai.

6704 SUPERIOR AVE.

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Ketvirtadienį, rugsėjo 19-tą lankėsi iš Plymouth LRKSA 6 kuopos pirmininkas Jonas Varnagis ir 111 kp. pirmininkas Jurgis Plitnykas.

Rugsėjo 22-ą lankėsi Miners Mills LRKSA 25-tos kuopos natarimų raštininkas Vincas Lu-gauskas ir tos pačios kuopos narys Juozas Paškevičius.

LRKSA 17-TOS KUOPOS BALIUS

Šeštadienio vakare, spalio 5-tą, LRKSA 17 kuopa rengia balių Crystal Ballroom svetainėje, 325 E. Market St., Wilkes-Barre. Bus gera muzika šokiams; bus gėrimų ir užkandžių.

BUVO EUCHARISTINIAM KONGRESE

Septintam Eucharistiniam Kongrese rugsėjo 23-26 dienomis Cleveland, Ohio, dalyvavo šie Scrantų diecezijos kunigai: mons. J. V. Milišauskas — Dur-ryea klebonas, kun. A. Ežerskis — Miners Mills kleb., ir kun. J. Baltusevičius — Scrantų šv. Mykolo parapijos klebonas.

DR. A. VALIBUS GAVO 4,547 BALSUS

Rugsėjo 17-tos balsavime dak-taras Albertas Valibus gavo 4,547 balsus. Jis kandidato Luzerne apskrities koronerio ofisan ne-priklausomu tikietu. Vien savo jėgomis surinkti tokį balsų skai-čių, neturint už pečių partijos, yra nemenkas dalykas. Taigi nors dr. Valibus nominacijos ne-gavo, bet vis vien balsų gerokai surinko.

PRANA ANDRIUKAITI PRIPAZINO KALTU

Pereitą savaitę Luzerne teisme prieš teisėją W. S. McLean įvy-ko Prano Andriukaičio iš Larks-ville byla.

Išklausių bylos, jury pripaži-no jį kaltu dinamitavime Povilo Mickaus namo, 551 West State St., Larksville, šių metų kovo 24-tą.

Tai vis kietosios anglies dar-bininkų streiko atbalsiai. Neuzilgo teisėjas paskelbs baumsės dydį.

TRYŠ SUŽEISTI

Rugsėjo 20-tą Juozas Auštra, 47 m., jo sūnus 22 m., ir Adam Bubanick, prisikrovę trokį ang-lies, grįžo namo.

Važiuojant Marcy kalnu, trok-s pradėjo slinkti atgal ir ap-sivertė. Laimė, kad šale pasi-taikė pylimas, kuris sulaukė tro-ką nuo ritimosi pakalnėn.

Visi trys asmenys sužeisti. Soferiavo jaunasis Auštra.

P-lė Petronelė Saročkaitė Ji atstovavo Wyoming Klonio parapijinius choros bei jų vadus vargoninkus Pasauliniam Lietu-vių Kongrese, Kaune.

P. Saročkaitė gimė ir augus Pittstono kolonijoje, kur ir dabar jos tėvai su šeima gyvena. P-lė Petronelė priklausė prie šv. Kazimiero parapijos choro. Baigus Pittston High School išvyko į New Yorką, kur baigė Leland Decoration of Art Institute ir įsisteigė nuosavą biznį "Hand Made Parchment Lamp Shade Studio" po num. 72-76 Roose-velt Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y. P. Saročkaitė vykdoma į Europą savo biznio reikalais, buvo sustojus Paryžiuje ir Ber-lyne, iš ten nuyko į Kauną. Grįžus atgal pasakoja, kad nie-kur tiek malonių išpūdžių neįgi-jo kaip Lietuvoje. Nemažai me-džiagos surado Lietuvoje ir savo piešimo studijai.

PLYMOUTH

40 VAL. ATLAIDAI

Šv. Kazimiero bažnyčioje rug-sėjo 29-tą su suma prasidės 40 valandų atleidai. Bus svečių ku-nigų, kurie klausys išpažinčių. Kiekvieno kataliko prievolė pa-sinaudoti valandų malonėmis. Vietos klebonas kunigas A. J. Sinkevičius darbuojasi, kad iš atleidų žmonės turėtų kuo dau-giausia dvasinės naudos.

GAVO NOMINACIJAS

Plymouth'o šeštam warde Ka-zys Zernauskas gavo republi-konų nominaciją councilmano vieton; 9-tam warde demokratų nominaciją gavo G. Vaškėlis; 12-tam warde demokratų nomi-naciją be opozicijos gavo Juozas Borusevičius.

KINGSTON

MIRĖ KUN. KUNDRECKO MOTINA

Rengiant "Garsą" įspaudą gau-ta žinia, kad antradienį, rugsėjo 24-tą, 12:30 val. po pietų, mirė Luzernės šv. Onos parapijos kle-bono kun. J. Kundrecko motina Jieva Kundreckienė, gyvenanti 66 Pringle St., Kingston, Pa.

Velionė sirgo kurį laiką. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 27-tą.

Plačiau apie laidotuves bus pa-rašyta kitam "Garso" numerį.

Velionės šeimai ir kun. J. Kun-dreckui "Garsas" reiškia užuojau-tos!

MIRĖ

A. a. Vincas Pangonis, 20 metų, gyv. 190 St. Mary's Rd., Hanover Township, mirė rugsėjo 20-tą.

1934 m. pavasarį baigė Han-over Township High School ir buvo populiarus jaunuolis.

Paliko tėvus, du broliu ir tris seseris. Antradienį, rugsėjo 24, po gedulo pamaldų atlaikytų Sugar Notch šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, palaidojo šv. Ma-rijos kapuose, Hanover.

3 VAIKEZUS ISSIUNTE Į KIS-LYN

Šešadienio naktį, rugsėjo 21-mą, policija suėmė Edward Adam-cyck 12 metų, Edward Sterner 14 m., ir Leonard Balutis 15 m., visi trys iš Miners Mills. Sako, jie mėginę pagrobt William Har-der iš Danville automobilį ir pa-leidę jį keliatą šūvių. Jaunuoi-liai pasiūti į Kis-Lyn.

HAZLETON, PA.

KETURIŲ CHORŲ KONCERTAS

Sekmadienio vakare, rugsėjo 22, West Hazleton High School svetainėje, šv. Petro ir Povilo pa-rapijos choros surengė koncertą.

Koncerte dalyvavo ne tik vietin-is choras, bet New Philadelphia, Minersville ir Shenandoah cho-rai. Visi čia minėti chorai, jeigu tik ką rengia, eina vieni kitiems į talką.

Vakaro programa buvo gana įvairi visokiomis dainomis.

Vakarą atidarė vietinis klebo-nas V. Nanorta.

Hazleton'o šv. Petro ir Povilo parapijos choras, vadovaujant muz. Mikui Rauličkiui, pradėjo Amerikos himnu ir sudainavo "Kur giria žaliuoja" ir "Oželis".

Po to įeina Minersville šv. Pranciškaus parapijos choras, va-dovaujant muz. J. Mikutavičiumi. Dainavo mišrus choras, merginų ir vyrų chorai. Vincas Baranaus-kas, choro solistas, sudainavo so-glo ir su muz. J. Mikutavičium du-eta.

Po Minersvillės įeina Shenan-doah šv. Jurgio parapijos choras,

vadovaujamas muz. A. Grigorai-čio. Nedidelis choras, bet dainas išpildė gerai. Turi gerą solistą Mr. Ackel.

Shenandocietams užbaigus, iš-eina New Philadelphia's Sal-džiausios širdies parapijos cho-ras, vadovaujant jaunam muzikui J. Sabaičiui. Didelis choras ir sudainavo gerai. Dainavo mišrus ir vyrų chorai, taip pat merginų trio. Ypač labai žmonėms patiko jų vyrų choras, kuomet jie sudai-navo su savo solistu John Rice — "Pasėjau kanapę." Vyrų chorą sudaro virš 30 asmenų, ir kad už-traukė, tai buvo smagu klausytis.

Vakarą baigė Hazletono cho-ras. Merginų choras gražiai su-dainavo "Plaukia sau laivelis" ir "Čigonai." Mišrus choras sudai-navo Vanagačio "Tu ir Aš" ir Lietuvos himną.

Dainuota daug dainų, bet ka-đangi programa buvo sumaišyta, tai negalima išvardyti, kas kurias dainavo.

Kitos dainos buvo dainuotos negirdėtos virš dvidešimt metų, vpač jomis atsizymėjo muz. J. Mikutavičius.

Chorų dainavimo išvada tokia: Hazletono merginų choras, Shenandoah'io mišrus choras. New Philadelphia vyrų choras, Miners-ville choras — vidutiniškai.

Atsilankė svečių kunigų: She-randoah'io šv. Jurgio parapijos klebonas kun. A. J. Karalius ir vikaras kun. Degutis, taipgi jau-ras Wanamie klebonas kun. V. Šimkionis. Taipgi atsilankė Susi-venymo vice-pirm. J. Stulgaitis su žmona, duktere Mrs. Šnipie-ne. Mrs. Kamarauskienė ir p-lė Šnipaitė iš Wilkes-Barre ir muz. J. Hodelis iš Tamaqua.

Užsibaigus koncertui visi cho-ristai ir svečiai buvo pakviesti į Veterans' svetainę, kur buvo duodami užkandžiai ir gėrimai.

Hazletono choras su muz. M. Rauličkiu gražiai priėmė svečius chorisčius.

Reikia atiduoti kreditą Schuy-lkill apskrities muzikams ir cho-rams už rengimą panašių kon-certų.

40 VALANDŲ ATLAIDAI

Sekmadienį, spalio 6, šv. Petro ir Povilo bažnyčioje prasidėda 40 valandų atleidai. Vakarinės pa-maldos prasidės 7:30 val. vakare. Bus daug apeliinkės kunigų, ku-rie klausys išpažinčių ir sakys pamokslus. Klebonas kun. V. Nanorta kviečia visus parapijie-čius ir apeliinkės lietuvius atsil-ankyti ir aprūpinti savo dvasi-nius reikalus. *Juras Ridzikas*

NAUJAS GRABORIUS

Pagalčiau ir Hazletono lietu-vaui susilaukė naujo profesiona-lo. Tamas D. Degutis užbaigė graborystės mokslą ir su pirma spalio atidarys Hazletono ofisą. Tamas Degutis yra jaunas gražus vaikas, gieda šv. Petro ir Po-vilo parapijos chore. Mokslą bai-gė gerąjį mokyklų ir praktikavo pas tinkamus graborius. Hazle-to no lietuviui, reikalui esant, turėtų jį paremti.

Ką Aš Girdėjau

Rašo JURAS RIDZIKAS

New Philadelphia, Pa., yra lie-tuviškas miestelis. Lietuviai išsi-rinko vieną majorą, kurs numirė. Dabar išsirinko kitą Vincą Vasi-liauską. Geras lietuvis.

Visi didžiujasi savaisiais. Vie-ni muzikantai, kiti profesiona-lais. Scrantono lietuviai didžiuo-jasi, kad jie išsirinko lietuvišką velšį majoru. Bet muz. J. Sabai-tis gali didžiutis geriau už vi-sus kitus. Jo chore New Phila-delphioj gieda miesto majoras Vincas Vasiliauskas, Jurgis Skripka — justice of the peace, Stasys Šiliauskas — policijos viršininkas, Jonas Šiliauskas — mokytojas, Vincas Žerdeckas — didžiausias New Phila. biznieri-us ir daug kitų biznierių, taipgi dai-nininkas John Rice Abromavi-čius.

Daugelis muzikų - vargoninkų sako, kad sunku esą gauti užtek-tinai choristų. O muz. J. Sabaitis, New Philadelphia'io, sako, kad jį jo chorą nori įsirašyti labai daug choristų. Kadangi bažnyčioje ne-uztenka jau vietos, tai jis, priėmi-mui naujų narių, turėjęs "uždary-ti čarterį." J. Sabaitis yra jaunas gražus vaikas ir geras muzikas.

Pittstono šv. Kazimiero para-pijos 50 m. jubiliejui minėti ko-misijos darbuojasi gerai ir galuti-niai rengiasi jubiliejui minėti lap-kričio 17, 18 ir 19 dd. Baigiama tvarkyti parapijos istorija, kuri bus išspausdinta knygoje. Profe-sionalai ir biznieriai, kurie yra darbašiai Pittstono parapijoje, y-ra prašomi priduoti savo paveiks-lus arba klišes (cuts) J. Joneikai, 31 Sand St., Pittston, Pa., su pa-baigaspaliu mėn. Biznierių ir pro-fesionalų aprašymai bus idėti dy-kai, bet kurie neturės klišės, už jos padarymą turės užmokėti \$4.39.

Pittstono Vilniui Vaduoti Sa-jungos skyrius rengia Vilniaus gedulo paminėjimui vakarą, sek-madienį, spalio 13, Casino svetain-ėje. Bus gerai kalbėtojai; dainuos parapijos choras, vadovaujant muz. J. Kudirkai; bus solo ir duetų. Įžanga dykai. Spalio 9 sukanka lygiai 15 metų, kaip len-kaik užgrobė Lietuvos sostinę Vil-nių. Susirinkit visi paminėti tą mūsų tautos gedulo dieną.

Pittstono šv. Kazimiero para-pijos choras savo vadui muz. J. Kudirkai padarė "surprise." Už-pereitą savaitę po choro prakti-kos buvo surengta "šaltakošės party," kad pasveikinti muz. J. Kudirką su naujai įgytu "cieco-rišku urėdu." Mat, muz. J. Ku-dirka Vargoninkų seime Phila-delphioj šią vasarą liko išrinktas Vargoninkų S-gos pirmininku. Atsilankė kleb. kun. J. Kasakaitis ir kun. J. Auruškevičius. Kalbė-jo iš sopranų, altų, tenorų ir bosu po vieną asmenį ir kunigai. Visi linkėjo muz. J. Kudirkai energin-gai darbuotis Vargoninkų Sąjun-gai.

Wilkes-Barre lietuvių tarpe yra mažai žinomas atletas, tai Matty Miller—Milišauskas—jau-nas vaikas, plačiai šioj apylin-kėj žinomo Andriaus Milišaus-ko sūnus. Jis priklauso American Motorcycle Association. Per 8 metus 78 lenktynėse penkiose li-ko antru, o kitose buvo pirmuti-niu laimėtoju. Iki šiol jis buvo klasėj C, kitą metų pradės klasėj A National Champions of the World. Šį pavasarį, gegužės 22 Reading, Pa., klasėj C, laimėjo visus reisus. Labor Day Fred-rick, Md., iš trijų lenktvnių gavo tris pirmutes vietas. Rugsėjo 8, Hillclimb, Catawissa, Pa., lai-mėjo dvi pirmas vietas. Tai buvo šio sezono nabai. Jis turi didel-į taure iš Wyoming Valley Motorcycle Association. Yra ger-as automobilių mekaniikas, dirb-a prie Fordo Motor Twins dirb-

tuvėj, Wilkes-Barre. Vakara-is taiso ir dažo automobilius namie. Gyvena 65 W. Hollanback Ave., Wilkes-Barre. Kuris nori gauti pigiai ir gerai sutaisytą automo-bilių, lai kreipiasi prie jo. Stull Brothers Kingstone supirko jam motorcyklo dalis, o jis padirbo ir dabar krautuvė duoda jam tą motorcycle laimėti visas lenkty-nes.

Mrs. Madeline Yench-Mili-šauskaitė pereitą penktadienio vakarą General Hospital susilau-kė sūnų. Motina ir sūnus jaučia-si gerai. O Steve Yench, tėvas, jaučiasi sėdęs pasaulio viršū. Mat, republikonų partija laimėjo rinkimus, o jis yra vienam warde lyderiu; priegtam dabar susilau-kė sūnaus.

Wyoming Klonio Lietuvių Cho-rų Sąjūsis nutarė rengti didelį koncertą ir šokius prieš Thank-s-giving Day tą vakarą Sans-Souci parke. Kadangi lietuviai čia jo-kiu parengimo nėra turėję žiemos laiku, tai šis parengimas bus "ru-deninis piknykas." Mat, čia yra didelė apšildoma svetainė.

Stasys šakočius Pittstone yra netik geras fotografas, bet ir darbštus gaspadorius. Jis gyvena West Pittstone, turi gražų namą, prie namo didelį daržą, kuris pri-estais daržovėmis ir prisodintas vaisiais. Kaip studijoje, taip ir namuose jam padeda jo žmona, darbšti Pittstono lietuvių "bruz-delninkė."

Kingstono šv. Marijos para-pijos choras nutarė rengti didelį koncertą pagerbimui muz. J. J. Šaučiūno ir paminėjimui jo pen-kiolikos metų darbuotės King-stono šv. Marijos parapijos cho-re ir lietuvių tarpe. Koncertas į-vyks sekmadienį, lapkričio 3-čią. Prie koncerto jau pradėta reng-tis.

Susivienymo Iždininkas Vincas Kvietauskas atidarė gražią res-tauraciją prie East Market St., šale City Hall. Vieta graži. Da-bar tik valgiai parduodami, o kaip užbaigs taisyti, bus ir gėrimai parduodami. Wyoming Klonio lietuviai turės gražią ir švartią už-eigą.

Kingstono šv. Marijos para-pijos klebonas kun. J. V. Inciūra grįžta iš Europos pirmadienį, spalio 7-tą. Jam yra rengiama priimtuvų vakarienė sekmadie-nio vakare, spalio 13-tą, bažnyti-nėj svetainėje.

Vincas Briedis-Brady, 7 Chest-nut St., Inkerman, taiso ir par-duoda radio. Lietuviai turėtų kreiptis pas saviškį pašaukdami Pittston 2029--J.

Pirmadienio vakare, rugsėjo 23, celebravome Mrs. Teklės Šaučiū-nienės vardo dieną. Kortavome ir užkandžiavome linkėdami Tek-lėi visokių laimių. Dalyvavo da-bartinis klebonas kun. A. Bublys, Mrs. A. J. Valibus, daktaro žmo-na, p-lė Betty Markelioniūtė, Ju-ras Ridzikas ir pp. Šaučiūnai. Kun. A. Bublys parašė Mrs. Šau-čiūnienei varduvių dienai eiles.

Kuomet žiūri į judamus pa-veikslius ir išgirsti "atitruk savo-ankas nuo manęs," tai nežinau ar naveiksle tą girdi, ar mergina už-pakaly tavęs tą sako.

Motina: Ona, aš mačiau, kad tas jaunas Bėruliukas bučiavo ta-ve. Niekad nemaniau, kad jis te-palėtu darvti.

Ona: Aš irgi nemaniau, bet teisybė, aš sūbetinau paskutini cigareta, kad jis neišdrįs tą pada-ryti.

Krautuvninkas: Kuo aš tams-tai, poniute, galėčiau pasitarnau-ti?

Jaunavedė: Aš dar nesu tikra. Bet man norėtųsi žinoti, ką jie ši rudenį valgo?

DU KARTU PASPRUKO IŠ POLICIJOS RANKŲ

Pereitą savaitę Thomas Dem-cavage, 23 metų, amžiaus, du kartu paspruko iš Hanover Township policijos rankų. Au-toritetai jį įtaria dalyvavus Thomas Shortz krautuvės hold-ape, Lee Parke.

PARENGIMAI

DIDELI BALIŲ rengia Wilkes-Barrių Lietuvių Progresyvis Klubas šešta-dienio vakare, spalio 19, 1935, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Bus gera muzika. Įžanga tik 25c.

PRIEŠRINKIMINIUS ŠOKIUS (Pre-Election Dance) rengia SLA 115 kp. šeštadienio vakare, lapkričio 2, 1935, Crystal Ballroom, 325 East Market St., Wilkes-Barre. Bus gera muzika šokiams. Prasidės 7-tą val. vakare. Įžanga 25c.

CARD PARTY IR BINGO rengia Kingstono šv. Marijos parapijos Ladies' Aid dr-ja. Bus sekmadienio vakare, spalio 20-tą, 1935, šv. Ma-rijos parapijos salėj. Įžanga tik 25 centai. Bus duodama užkandžiai.

KAUKIŲ ŠOKIUS rengia Bedarbių Leagos Blackman Branch No. 27. Bus antradienio vakare, spalio 29, šv. Rožanavos parapijos salėj, Charles St., Ashley, Pa. Gros Clem Kerpet's Polka Dots. Įžanga 25c.

METINIŲ KAUKIŲ BALIŲ rengia Lu-zerinės šv. Onos lietuvių parapijos choras antradienį, spalio 24, 1935, Ideal Ballroom, 80 Main St., Lu-zerne, Pa. Gros Cavaliers orkestras. Bus duodamos dovanos įdomiausia apsiirengusiems. Įžanga 35c.

SOKIUS rengia LRKSA 17-ta ku-o-pa šeštadienio vakare, spalio 5-tą, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Gros gera muzika. Tikietas tik 25c.

PRIMTUVIŲ VAKARIENĖ pagerbi-mui klebono kun. J. V. Inciūros. Rengia šv. Marijos parapijos bažny-tinės draugijos sekmadienio vakare, spalio 13, 1935. Bažnytinėj svetai-nėj, Slocum St., Kingston, Pa. Pra-džia 7:30 val. vakare. Tikietas 75c.

DEŠIMTA JUBILIEJINĖ VAKARIE-NĖ Wanamie šv. Marijos lietuvių parapijos įvyks sekmadienio vaka-re, lapkričio 3, 1935, American Le-gion Home, Glen Lyon, Pa. Pradžia 8-tą val. vakare. Tikietas 50c.

BRADY RADIO SERVICE

Tik pašaukit Pittston 2029-J, o jūsų radio tuoj bus sutaisytas.

VINCAS E. BRIEDIS 7 Chestnut St., Inkerman, Pa.

MORRIS SQUARE DEAL Custom Built GLASSES

SOULFEKIJA

Is All You Need To Save Your Eyes

Neiškite vieno arba dviejų fokusų (by fo-kl) akinus.

Akis egzami-nuojam dykai

Your CREDIT is Good Here

MORRIS Square Deal Optical Shop 70-5 MAIN-70

GEORGE C. HOTELIS

Nakvojimui svarios, minkš-tos lovos, žemos kainos. Greitas ir malonus patar-navimas. Prieš pat geležin-kelio stotį.

Įsilykint numerį:

88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Vaižnis, Savininkas

Pittstono šv. Kazimiero parapijos choras, kuris uoliai rengiasi prie savo parapijos jubiliejinių iškilnių ir Vilniaus gedulo pami-nėjimo programos, kuri įvyks spalio 13-tą. Vidury sėdi vietos klebonas kun. J. Kasakaitis ir choro mokytojas muz. Juozas Kudirka.